Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 8. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 12-го СІЧНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, JANUARY 12, 1978 No. 8. VOL. LXXXV.

ПІДГОТОВЛЯЄТЬСЯ УКРАЇНСЬКА ІСТОРИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Едмонтон (КІУС). — У рамах щорічного з'їзду Канадської Асоціяції Славістів відбудеться 29-31 травня 1978 в Західньоонтарійському університеті, Лондон, Онтаріо, українська історична конференція, що її організують спільно Канадський Інститут Українських Студій, Український Науковий Інститут Гарвардського Університету та Українське Історичне Товариство. Канадський Інститут субсидіює конференцію.

Це буде перша більша конференція на Північно-американському континенті, на якій історичний розвиток України буде розглянено в цілій ширині, від X до XX ст. Таким чином вона служитиме доказом, що в Північній Америці українська історія дозріла як самостійна й розвинена наукова дисципліна. Крім цього, конференція дасть добру нагоду для обміну думок студійникам української історії з різних частин З'єднаних Стейтів і Канади, що цікавляться різними періодами і проблемами.

Конференція почнеться сесією, присвяченою історіографії, себто оглядові стану дисципліни, та наміченню напрямних праці на майбутнє. Далі конференція зупиниться на деяких питаннях, що традиційно належать до суперечливих. Такий характер матимуть сесії про історичну спадщину Київської Руси та про вплив України на Російську революцію. Знов же інші сесії намагатимуться розширити межі дисципліни через висунення нових важливих тем, якими українська історична література досі мало займалася. І так, сесія про ролю міста в історії України віддзеркалюватиме інтерес до урбаністичної соціяльної історії, що помітний у сучасній західній науці. Чергова сесія про відносини між Україною й мусулманським світом покаже українську історію в новій перспективі, що розкрилася тільки недавно, дякуючи головно дослідам Гарвардської школи істориків. Ще інша сесія буде присвячена питанню українських провідних верств, що має ключеве значення для пізнання причин дисконтинуїтету в політичному розвитку України. Ця проблема буде вперше поставлена в широкому контексті українсько-польських і українсько-російських стосунків. Конференція закінчиться дискусійним форумом „круглого стола".

Канадський Інститут Українських Студій згодом видасть матеріяли української історичної конференції окремою книжкою.

За дальшими довідками, а також реєстраційними паперами, треба звертатися на адресу: The Canadian Institute of Ukrainian Studies 335 Athabasca Hall, The University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada. T6G 2E8.

Делеґація КУК виступила перед Канадською Комісією Радія і Телевізії

Вінніпеґ (КУК). — Дня 14 грудня 1977 на публічній сесії СіРТіСі в Вінніпеґу виступила делеґація Централі КУК в складі П. Климків (голова), д-р І. Глинка, д-р С. Яр. Кальба і М. Спольський, яка представила клопотання Централі КУК, вимагаючи розбудови багато-мовних і багато-культурних програм на сітці державного радіо і телевізії СіБіСі.

Делеґація КУК підкреслила, що помимо всіх заходів Централі КУК, СіБіСі дотепер не започаткував іншо-мовних програм поза англійськими і французькими, а т.зв. програми багатокультурного характеру надається лише оказійно.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ В ГРУДНІ 1977 Р.

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіло в грудні 1977 р. 668 аплікацій нових членів, що їх прислали такі секретарі та організатори:

По 6 і більше аплікацій надіслали:

М. Ольшанський (51) — 52, І. Гевбрик (445) — 17, І. Кнігницький (430) — 16, Б. Корчинський (421) — 15, М. Курляк (479) — 14, А. Іванюк (106) — 11, Т. Дуда (163) — 11, Р. Крупка (361) — 11, Олена Олек (22) — 10, М. Шеремета (70) — 10, Марія Душник (293) — 10, І. Петрунцьо (78) — 9, Софія Куца (440) — 9, Анна Гарас (47) 8, Марія Дейчаківська (233) — 8, Я. Фішер (346) —8, М. Шпитко (489) — 8, А. Джула (161) — 7, М. Кігічак (240) — 7, В. Гетманський (374) — 7, Квітка Стецюк (25) — 6, М. Карачевський (221) — 6, М. Кальба (226) — 6, Віра Напора (291) — 6, Ф. Петрик (362) — 6, М. Нич (397) — 6, Р. Припхан (399) — 6.

Ро 5 аплікацій прислали:

Ю. Ревай (4), І. Пиндус (39), К. Сачко (53), Марія Гаравус (127), Анна Ремік (238), С. Іваницький (276), І. Малко (320), Б. Футей (358), І. Пригода (200), П. Тарнавський (375), М. Семків (379) і Текля Мороз (465).

По 4 аплікації прислали:

П. Головачук (42), В. Валіґун (99), П. Бабич (115), В. Кобіто (121), Б. Артимишин (153), Емілія Саноцька (158), А. Слюсарчук (174), М. Юзенів (194), Е. Блідий (220), П. Ліщак (230), В. Винницький (239), М. Маєр (247), Олена Сенедяк (274), С. Мотрович (295), Я. Щербак (352), О. Хома (383), П. Ткач (430), С. Левицький (442), М. Денисюк (487).

По 3 аплікації прислали:

Марія Кульчицька (8), К. Хільченковський (10), Р. Дяків (30), Б. Вовчик (35), Т. Сливінський (59), І. Бурній (64), І. Франко (93), Р. Татарський (94), М. Драпала (96), Л. Боднар (131), М. Фединишин (155), П. Щерба (173), Марія Беднарчик (178), М. Салдан (194), Я. Падох (194), Анна Баранкевич (212), І. Чопко (271), М. Луців (339), Марія Макар (348), О. Ярема (372), С. Шевченко (388).

По 2 аплікації прислали:

В. Вереш (4), М. Москаль (16), Ольга Малищак (29), М. Хомин (32), П. Когут (56), Д. Василик (73), Юлія Демчук (76), П. Кочірка (91), С. Горалевський (106), І. Ярчак (113), А. Дорошенко (114), В. Рефт (120), Лідія Козак (134), Г. Корбяк (146), І. Гуцайлюк (147), Т. Бутрей (164), Б. Ластовецький (184), В. Палідвор (204), І. Іваник (234), М. Бобер (235), Катерина Лукач (282), Ю. Гавришків (283), І. Хома (293), П. Врублівський (301), Д. Цюк (321), М. Захарко (349), С. Гасяк (355), Ю. Баранюк (371), І. Даньківський (375), П. Бугрин (396), Анна Бурій (402), В. Шаран (407), Емілія Смаль (412), В. Дідюк (416), Ю. Трипупенко (424). В. Зацерковний (439), Л. Вовк (444), Евстахія Мілянич (450), М. Бережук (454), Надія Литвиненко (457), Д. Пищ (458), В. Литвин (472), Марія Юзик (492), А. Карпінський (498).

По одному членові надіслало 58 секретарів і організаторів. Разом Головна Канцелярія УНСоюзу одержала 668 аплікацій нових членів.

ЗСА ТАКИ ПЕРЕДАЛИ КОРОНУ СВ. СТЕФАНА БУДАПЕШТОВІ

Державний секретар Сайрус Венс під час церемонії передачі корони св. Стефана в Будапешті.

Будапешт. — Не зважаючи на те, що мадярські громади в країнах вільного світу, як теж багато американських законодавців закликали уряд президента Джіммі Картера не передавати комуністичному урядові Мадярщини корони св. Стефана та інших королівських реґалій, які були під охороною ЗСА від 1945-го року, твердячи, що ці реґалії, зокрема корона, є символами політичної, національної та релігійної свободи мадярського народу і не повинні бути передані диктаторському комуністичному режимові, американська делеґація, очолювана державним секретарем Сайрусом Венсом, у п'ятницю, 6-го січня, під час формальної церемонії таки передала корону св. Стефана та інші реґалії в руки мадярських урядових чинників.

Антал Апро, президент Крайової Асамблеї Мадярщини, офіційно прийняв корону та інші реґалії в імені мадярського уряду, заявляючи, що передача „дорогоцінних національних пам'яток" — це доказ, що американсько-мадярські відносини „значно покращали".

На церемонії були присутні Кардинал Лашльо Лекаї, примас Мадярщини, як теж представники протестантських і жидівських громад цієї комуністичної держави, але не було першого секретаря мадярської комуністичної партії Яноша Кадара. Відсутність Кадара коментатори пояснюють тим, що компартія хотіла вказати, що корону св. Стефана одержує назад мадярський нарід, а не комуністичні власті.

Державний секретар Венс у своїй промові підкреслював „історичні зв'язки мадярського і американського народів", додаючи, що коли американські чинники перебирали охорону над короною і реґаліями в 1945-му році, то робили це із „повним зрозумінням, що корона належить мадярському народові". Він сказав, що „цей історичний і релігійний скарб, який відігравав центральну ролю в майже тисячурічній історії мадярського народу, повинен бути в Мадярщині, щоб нарід міг його з любов'ю зберігати."

Згідно з традицією, корону св. Стефана одержав перший християнський володар, король Стефан, від Папи Сильвестра II-го і цією короною були короновані всі володарі Мадярщини. Коли совєтські військові частини наближалися до Будапешту в кінці Другої світової війни, то тодішній антикомуністичний мадярський уряд передав корону та інші королівські реґалії під охорону військових властей ЗСА, боячись, щоб вони не попали в руки Совєтського Союзу. Протягом 32-ох років реґалії переховувалися у Форт Накс, Кентакі. Заки президент Картер вирішив передати корону і реґалії Будапештові, то Папа Павло VI-ий запевнив Білий Дім, що не матиме жадних застережень відносно цього передання.

Марядські власті повідомили минулої п'ятниці, що корона св. Стефана, як теж всі інші реґалії будуть на постійній публічній виставці в Національному музеї, а після відбудови королівського палацу, знищеного під час Другої світової війни, всі реґалії правдоподібно будуть перенесені туди.

Державний секретар Венс в суботу, 7-го січня, відбув наради з кількома представниками мадярського уряду, але не з Яношем Кадаром, щодо поліпшення торговельних зв'язків між ЗСА і Мадярщиною, зокрема відносно можливого надання тій комуністичній країні статусу „упривілейованої" держави щодо торгівлі. Венс заявив, що політика мадярського уряду відносно еміґрації є „проґресивна" і тому Будапешт може одержати вищезгаданий статус. З усіх комуністичних держав досі тільки Польща і Румунія мають статус „упривілейованих" держав.

Українці Філядельфії підготовляють відзначення 60-ліття проголошення Самостійности України

Філядельфія (В-УККА). — Управа Відділу Українського Конґресового Комітету Америки у Філядельфії, на чолі з головою проф. д-ром Петром Стерчом, завершила підготову соборного відзначення 60-ої річниці проголошення Державної Самостійности України Четвертим Універсалом Української Центральної Ради 22-го січня 1918 р. та Актів Соборности з 22-го січня 1919 р.

Відділ УККА запросив до участи в цих святкуваннях губернатора Пеннсильванії, Милтона Шеппа та посадника міста Філядельфії, Френка Ризза, як також звернувся до них із проханням видати проклямації Дня Української Незалежности в стейті і місті. Запрошено також деяких інших представників урядових чинників і громадського життя.

У святкуваннях візьме активну участь новоустановлений Архиєпископ Філядельфійський і Митрополит Української Католицької Церкви Америки, Владика Йосиф Шмондюк. Владика Митрополит служитиме в неділю, 22-го січня 1978 р., о год. 10-ій рано, Архиєрейську Божественну Літургію в намірені українського народу в українському католицькому митрополичому соборі Непорочного Зачання, а в пополудневих годинах того ж дня прибуде із своїм почотом на урочистий бенкет, що його Відділ УККА влаштовує цього року вперше, замість традиційної академії, в кришталевій балевій залі Бенджямін Франклін готелю при 9-ій та Честнат вулицях.

Божественну Літургію в українській православній

(Закінчення на ст. 6-ій)

Президент Картер закінчив свою поїздку наголошенням справи безпеки Західньої Европи

Байо/Брюссель. — Під час відвідин, разом з французьким президентом Валерієм Жіскором д'Естеном, побережжя Нормандії, де в 1944-му році західні союзники висадкою своїх військ розпочали визволення Франції та Европи з-під нацистської окупації, президент Джіммі Картер минулого четверга, 5-го січня, заявив, що „ми і наші шановні союзники рішені на те, щоб свобода Европи більш ніколи не була загрожена".

В п'ятницю, тобто в останній день його поїздки до 7-ох країн світу, президент Картер у Брюсселі, Бельгія, запевняв представників европейських країн, членів Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), що його уряд засягатиме в них порад та інформуватиме їх про переговори ЗСА із Совєтським Союзом щодо обмеження стратеґічної атомової бомби. Він зокрема наголошував таку американську зброю, як „крилаті ракети" і „невтронну" бомбу, бо европейські члени НАТО побоюються, що ЗСА можуть погодитися на концесії для Совєтського Союзу і припинити продукцію цих родів зброї, як теж відмовитися постачати їх для західньо-европейських союзників.

Ці заяви президента Картера, як теж його обіцянка стаціонувати в Европі додаткових 8,000 американських вояків, мали на меті заспокоїти побоювання західньоевропейських членів НАТО, що Америка може погодитися на однобічні концесії у переговорах із СССР.

В п'ятницю, 6-го січня, президент Картер також відвідав у Брюсселі головну квартиру Европейського Спільного Ринку, де заявив готовість ЗСА посилити економічну співпрацю з членами цієї організації, зокрема не допустити до встановлення високих мит на західньо - европейські продукти.

Того самого дня увечері президент Картер, його дружина Розалинн і чільні члени його уряду та дорадники Білого Дому повернулися до ЗСА, відвідавши Польщу, Іран, Індію, Савдійську Арабію, Єгипет, Францію і Бельгію.

Ізраїльські оселі на арабських землях утруднюють замирення

Єрусалим/Каїр. — Протягом останніх кількох днів на Близькому Сході набрала розголосу справа ізраїльських осель на Сінайському півострові, тобто на окупованих Ізраїлем єгипетських територіях, бо ізраїльський прем'єр Менахем Беґін заявив, що хоча його уряд готовий повернути Сінай Єгиптові, то настоюватиме, щоб ізраїльські оселі далі залишилися під охороною ізраїльських військових частин та під ізраїльською адміністрацією, хоча формально підпадали б під юрисдикцію Об'єднаних Націй. Натомість єгипетський президент Анвар ель-Садат кількакратно заявив, що на єгипетській території не може бути ні ізраїльських вояків, ані цивільних ізраїльтян, додаючи, що з поверненням Сінайського півострова Єгиптові ізраїльські оселі повинні бути знищені.

Прем'єр Беґін гостро натаврував Садата за пропозицію спалити оселі, твердячи, що ті оселі мусять залишитися „задля безпеки Ізраїля", як теж повідомив, що оселі будуть поширені і до них прибуде більше громадян Ізраїля.

Коментатори і члени єгипетського уряду щодо осель на Сінайському півострові та ізраїльських осель на окупованих арабських землях на західньому березі ріки Йордан і біля міста Ґази дуже утруднюють старання довести до загального арабсько-ізраїльського замирення, а зокрема замирення з Єгиптом. Незабаром мають розпочати діяльність дві спільні єгипетсько-ізраїльські комісії: політична, яка засідатиме в Єрусалимі, і військова, що радитиме в Каїрі. Аналітики передбачають, що питання ізраїльських осель на арабських землях може стати поважною перешкодою на шляху до єгипетсько-ізраїльського порозуміння.

Брежнєв має „комплікації" після перестуди

Москва. — Совєтський ватажок Леонід Брежнєв вже кілька тижнів хворіє і не зможе зустрінутися з японським міністром закордонних справ Сунао Сонодою, який прибув до Москви в неділю, 8-го січня, на розмови з міністром закордонних справ СССР, Андреєм Ґромиком.

„Нам сказано, що Л. Брежнєв має комплікації після гострої перестуди", заявив один із членів японської делеґації західнім кореспондентам, підтверджуючи, що міністер Сонода висловив бажання зустрінутися з Брежнєвим.

Останній публічний виступ Брежнєва відбувся в четвер, 5 січня, коли він вручив нагороди шістьом чиновникам партії та уряду. Це була перша його поява від 8-го грудня мин. року. Він виглядав помітно змучений. В совєтській пресі не було жадних повідомлень про стан здоров'я Брежнєва.

Свято Державности в Рочестері матиме багату програму

Рочестер (Р.К.) — Заходами Відділу Українського Конґресового Комітету Америки відбудеться тут в суботу, 21-го січня 1978 року, о год. 6:30 веч, в залі Чембер оф Комерс при 55 Ст. Пол вулиці Святочний Бенкет, присвячений Роковинам Самостійности і Соборности України. Святочне слово виголосить д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", а з привітами виступлять: мейор Рочестеру Томас Раєн і конґресмен Барбер Канебл.

У мистецькій частині бенкету візьмуть участь: бас Леонід Скірко, соліст канадської опери, при фортепіяновому супроводі Степанії Жовнір-Клос, ансамбль „Верховина" з торонта під мистецьким керівництвом Олени Глібович, Марія Бах — фортепіянове сольо і „Чорноморські Козаки" — танцювальний ансамбль з Рочестеру під проводом Андрія Цегельського.

Квитки вступу можна набути в: Крамниці „Кути", Кредитовій Спілці, крамниці „Веселка" та представників Відділу УККА до дня 17-го січня 1978 року. Замовлення столиків приймає пані Катя Кузиляк, тел. 442-2892.

Церемонія проклямації Українського Дня і вивішення українського прапору на ратуші міста відбудеться в Міськраді в п'ятницю, 20-го січня 1978 р., год. 10:00 рано.

ЛИТОВЦІ, ЯК І УКРАЇНЦІ Є ЖЕРТВАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В СССР

„Я і моя родина є жертвами брутальної національної дискримінації" — пише литовський політичний в'язень.

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — У таборах СССР перебуває велика кількість політичних в'язнів з Прибалтійських республік СССР. Більшість з них — це учасники національно-визвольних змагань післявоєнних років, та велика кількість литовських католиків, арештованих в 1970-их роках за намагання зберегти національний характер литовської Католицької церкви. Нещодавно на Захід продісталися заяви двох литовських політичних в'язнів — Пятраса Плумпа і Вітаутаса Кавалюнаса. П. Плумпа, арештований при кінці 1973 року в Кавнасі за участь в русі литовських католиків. Він жонатий, має троє дітей. Адреса його родини: Литовська ССР, Кавнас, Басанавичуса 50, кв. 208. П. Плумпа перебуває в Пермському таборі 389/36. В. Кавалюнас, 1927 року народження, колишній литовський повстанець, засуджений на 25 років.

Нижче подаємо їхні заяви

„До начальника табору Журавкова від Пятраса Плумпа.

Вважаю необхідним поінформувати адміністрацію табору ВС-389/36 про наступне: В неділю вечером, 5 червня 1977 року, я читав католицький молитовник. До мене підійшов дижурний капітан Рак, взяв від мене молитовник і запитав: „Що це таке?" Я відповів, що це литовський молитовник. Капітан вимагав, щоб я пояснив йому докладніше, які це молитви. Я відповів, що докладніше вияснення дам йому наступного дня, хоч сумніваюся у доцільності такого вияснення, бо воно може стати причиною для злостивости та блюзнірства. Капітан Рак зразу заявив, що забирає молитовник і що складе на мене акт, мовляв, я його вилаяв. Я не зрозумів у чому суть моєї „лайки" і запитався в'язня П. Личака, який сидів поруч, чи дійсно я вилаяв капітана Рака. П. Личак, в присутності капітана Рака, відповів: „Ні, ви його не лаяли". Треба відмітити, що дижурний Рак вже раніше склав на мене фальшивий акт, на підставі слів, яких я не вжив. Так, в акті з 26 грудня 1966 року, сказано, що я, буцімто, назвав капітана Рака „сволотою". Треба вияснити, що до сьогодні я не знаю значення того слова, тому, що ніколи його не вживаю.

Коли взяти до уваги, що представники таборової адміністрації намагаються сфабрикувати брехливе обвинувачення в наклепництві з огляду на моє недостаннє знання російської мови, і коли взяти до уваги, що я рідко дістаю листи від моєї родини писані тільки литовською мовою (і то запізнені на 1-2 місяці), і що я позбавлений права на короткотривалі зустрічі з родиною тому, що ані дружина, ані діти не знають російської мови, а це обов'язково потрібно, щоб мати право на зустріч — з цих оглядів я і моя рідня є жертвами брутальної національної дискримінації. І коли взяти до уваги, що мене насильно привезли з рідної Литви в Росію, і що конституція СРСР нібито забезпечує всім націям рівні права, і для того, щоб у майбутньому запобігти брехливим обвинуваченням на підставі мови, я вирішив, від 6 червня 1977 року, розмовляти з представниками таборової адміністрації тільки моєю рідною литовською мовою.

6 червня 1977 П. Плумпа"

Примітка: Від Плумпи забрали молитовник литовською мовою, що він його сам виготовив.

„До Генерального прокурора СССР від політв'язня Вітаутаса Кавалюнаса.

24 роки тому назад мене привезли з Литви до Росії і запроторили до концтаборів для політв'язнів, хоч до того часу я ніколи не бачив Росії і ніякої шкоди їй не приніс. В концтаборах, за 24 роки, я втратив здоров'я, почав відчувати сильні болі серця і шлунка, але добитися швидкого лікування не можу, поскільки лікування політв'язня залежить не від таборового лікаря, а від начальника режиму майора Фйодорова. Так наприклад, 31 березня ц.р. мене викликав лікар на обслідування, але майор Фйодоров не дозволив мені зайти до лікаря, а відразу післав мене на важку роботу пиляти дерева. 18 квітня ц.р. я написав до начальника табору заяву з проханням не відраховувати з моєї зарплати грошей за таборовий харч, бо я його не можу їсти, і не їм, з огляду на недугу шлунка. Але мені відмовили, так, що я і далі мушу платити за харч, якого не можу їсти і водночас не буду одержувати харчу, якого потребую. Оскільки питання про харчування вирішує не лікар, а майор Фйодоров, і тому, що це питання є для мене життєвого значення, я прошу Генерального прокурора СРСР дозволити представникові Міжнародного Червоного Хреста відвідати наш табір для провірення обставин і для призначення потрібного лікування для хворих в'язнів.

8 травня 1977

В. Кавалюнас"

Продовжується акція в обороні Щаранського

Москва. — Совєтські власті приготовляють суд над Анатолієм Щаранським, відомим жидівським дисидентом, якого КҐБ заарештувало ще в березні минулого року, повідомили західні пресові агентства, відкликуючися на дисидентські джерела. Згідно з цими інформаціями, КҐБ наказало братові Щаранського підшукати адвоката-оборонця, що вказує, що формальне слідство над Щаранським закінчено і власті готові до суду.

Хоча проти Щаранського ніколи не видвигнено формального оскарження, совєтська преса обвинувачувала його в „зраді батьківщини" та в співпраці з американською Центральною Розвідчою Аґенцією (Сі-Ай-Ей). Президент Картер, під час одної із своїх пресових конференцій, публічно заперечив будь-який зв'язок цієї агенції із Щаранським. Максимальною карою за зраду в СССР є страчення.

Від хвилини арешту Щаранського на Заході ведуться широкі акції в його обороні, а його дружина, якій совєтські власті ще раніше дали дозвіл на виїзд, особисто зверталась з прозьбами в його справі до кількох голів західніх держав. Минулого тижня 72 декани американських правничих шкіл звернулись до Леоніда Брежнєва, прохаючи його звільнити Щаранського та дозволити йому на виїзд з СССР.

Декан правничої школи університету Темпл у Філядельфії, Пітер Лякуріс, в окремій заяві вказав на сильне затурбовання американськими правниками справою Щаранського та висловив сподівання, що совєтські власті візьмуть до уваги петицію та звільнять його. Крім д-ра Лякуріса, петицію підписали декани правничих шкіл таких відомих університетів як Колюмбія, Нюйоркський, Каліфорнійський та Пенсильвенський університети.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поважна проблема

Американські засоби масової інформації продовжують наголошувати факт, що рівень безробіття в ЗСА далі становить біля 7 відсотків всієї робочої сили та що цей високий рівень спричинений найбільше тим, що дуже багато молодих негрів і негритянок не можуть знайти затруднення. Білий Дім вже кілька разів заявляв, що президент Джіммі Картер присвятить тій справі окрему увагу.

Затривоження Президента і преси фактом, що так багато молодих негрів не можуть знайти праці, як теж обіцянка президента Картера присвятити тій справі окрему увагу, цілком зрозумілі і оправдані, бо безробіття серед тієї частини американського суспільства дійсно доходить до нестерпимого рівня. Така ситуація не тільки спричинює убогість цих громадян ЗСА, але є також додатковою заохотою для молодих негрів поповняти крадежі, грабунки та подібні злочини. В таких обставинах проблема безробіття серед молодих негрів вимагає якнайшвидшої розв'язки і тому відрадним явищем треба вважати обіцянку Президента, що його уряд дасть першенство цій справі.

Однак, хоча наміри президента Картера правильні, цього не можна б сказати про підхід до розв'язки тієї поважної проблеми. З його заяв виходить, що він плянує, щоб Конгрес створив ряд федеральних програм масового затруднення. Це тільки спричинить значний зріст у видатках федерального уряду, що може довести до нової інфляції і ще більшого державного дефіциту, але ці програми не розв'яжуть проблеми хронічного безробіття серед чорної молоді.

Високий рівень безробіття серед тієї частини американського населення спричинений головним чином двома факторами. Поперше, більшість з молодих безробітних негрів не мають належних кваліфікацій та фахового вишколу, щоб фірми, фабрики чи корпорації хотіли приймати їх на працю. Подруге, податкова система ЗСА, як теж часто зайва або і шкідлива урядова контроля, не дають змоги різним підприємствам збільшити кількість затруднень.

На початку своєї каденції президент Картер заявив, що запропонує Конгресові встановити федеральні програми, які вчили б молодих людей різного ремесла, щоб вони відтак могли знайти затруднення, з якого мали б не тільки фінансовий прибуток, але теж і внутрішнє задоволення. Однак, досі дуже мало зроблено у тому напрямі.

Президент Картер і його економічні дорадники, обіцяючи зменшити податки для індивідуальних осіб і підприємств, повинні застановитися над питанням, як ще більше заохотити приватні фірми, щоб вони збільшили кількість затруднень. Для такої заохоти федеральний уряд може значно причинитись зменшенням податків та признанням приватному індустріяльному секторові більших пільг і полегш. Здоровий приватний сектор економіки ЗСА може запевнити затруднення майже для цілої робочої сили, а федеральні програми масового затруднення не тільки дуже коштовні, але і неефективні, бо великі суми грошей, замість на допомогу самим безробітним, підуть на оплачування новостворених бюрократій. Крім того, створені урядом затруднення переважно не задовольняють робітників ані платнями, ані не дають їм внутрішнього вдоволення.

Більшість молодих негрів хоче працювати. Вашінгтон повинен подбати, щоб вони одержали належний вишкіл і затруднення у приватному секторі економіки ЗСА, бо тільки в такий спосіб можна остаточно розв'язати цю поважну проблему.

Ще одна перестορога

Західньоевропейські газети надрукували, за німецьким щоденником „Ді Вельт", чергове інтерв'ю з югославським письменником і тепер політичним дисидентом Мілованом Джіласом, автором багатьох книжок і політичних статтей в західній пресі на тему „комуністичної нової кляси", яка цілком не турбується долею підлеглих її народів і людей, натомість займається приспішеною розбудовою своїх збройних сил, готуючись таким способом до підбою вільної ще частини світу згідно з раніше визначеною комуністичною ідеологією.

Важливим, а може найважливішем місцем у згаданому інтерв'ю, є заява і заклик Джіласа до Заходу, що він повинен боронити усіма доступними йому засобами прав людини у цілому світі, а зокрема на Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Београді, яка, хоч й має багато недоліків, все ж таки є міжнародним форумом, на якому слід порушувати усі аспекти Гельсінкської угоди, головно ті постанови, які мають пряме відношення до гуманітарних справ і справ розрядки, про яку так багато говорять у Београді комуністичні делеґати. „Я вважаю, — заявив Джілас кореспондентові европейської газети, — що треба у Београді домагатися не розрядки взагалі, а такої розрядки, яка забезпечувала б усім народам і людям в комуністичних країнах права людини, або хоч ґарантувала б поступ у цьому напрямі". Джілас, як і багато західніх аналітиків, вважає дотеперішні заходи щодо співпраці між Заходом і Сходом нетривкими, побудованими на дуже хиткій основі, може тому, що організатори не ставили на передове місце у цій співпраці розв'язки проблем прав людини, які є основою основ і без цього політика детанту не існуватиме на довшу мету. Югославський політичний письменник слушно перестерігає Захід перед часто наївними сподіваннями на внутрішні зміни в СССР у пов'язанні з господарською і до певної міри політичною кризою, яка постійно існувала й існує в СССР головно на відтинку нерозв'язаного національностевого питання й інших суперечностей. Також застережливо Джілас висловився про існування т. зв. еврокомуністичного руху у проводі з компартіями Італії, Франції і Еспанії, який, на його думку, є совєтським продуктом і знаряддям Москви, при допомозі якого кремлівські верховоди надіються підкорити собі вільну частину Европи. Позитивом в діяльності еврокомунізму є тільки те, — каже Джілас, — що його керівники дуже часто вказують на основні речі і підступні заходи Кремля, яких не здібні добачити західні політики в атмосфері примирливої політики. Тому Джілас вважає еврокомунізм двосічною зброєю.

Ще одна перестορога Мілована Джіласа, який основно познайомлений з теорією і практикою комуністичних режимів у Східній Европі, вартує на окрему увагу, бо вона допомагає опортуністичним політикам Заходу позбуватися ілюзій щодо „добрих замірів" уряду СССР і рівночасно звертає увагу на „другий бік" справи з еврокомунізмом".

Панас Феденко

ГОЛОС ІЗ СХІДНЬОГО БЕРЕГА

Мюнхен. — Коли я в кінці грудня 1977 року писав для „Свободи" свої „Думки на Новий Рік 1978" („Свобода", ч. 1 і 2, 1978), то не міг догадатися, що в той час присланий був із совєтської окупаційної зони Німеччини (так званої „Німецької Демократичної Республіки") документ великої політичної ваги. Це програмове проголошення „Союзу демократичних комуністів Німеччини", що діє нелегально під режимом, накинутим Східній Німеччині з Москви.

Автори цього проголошення не могли надрукувати його в Східній Німеччині, а тому прислали до редакції тижневика „Шпіґель в Гамбурзі для опублікування та просять журналістів — напряму соціялістичного, ліберального й комуністичного — поширити в світі думки „Союзу демократичних комуністів Німеччини".

Своє проголошення, яке можна б назвати „маніфестом демократичних комуністів", починають автори пригадкою, що вони бажають поширення своїх думок і в „буржуазній пресі" так, як це робив свого часу Ленін перед революцією 1917 року. При цьому „Союз демократичних комуністів" згадує пригоду мало приємну для творця „диктатури пролетаріяту" — Леніна, котрий для большевицької партії одержав „сорок мільйонів золотих марок від імператорської німецької тайної аґентури". Новостворена організація називає себе „демократичними комуністами".

Скаже дехто, що ці слова суперечні самі по собі, бо партійна диктатура — це основа комунізму. Однак у „Комуністичному Маніфесті" Маркса й Енґельса з р. 1847 написано, що комуністична партія діє поряд з іншими робітничими партіями, значить, визнає плюралізм (многопартійність), що є в основі демократичного ладу. В „Паризькій комуні" 1871 р. діяли згідно різні робітничі організації, теж „марксисти". Але партія Леніна в своїй пропаґанді ширить явну вигадку, неначе „Паризька комуна" була взірцем для однопартійної диктатури, створеної большевиками після великого Жовтня" 1917 року.

Як оцінює „Союз демократичних німецьких комуністів" той устрій, що є тепер у країнах совєтського бльоку? Автори проголошення пишуть, що вони стоять в опозиції до „псевдо-соціялістичного пізнього капіталізму, званого „реальним соціялізмом", і до його реакційної політ-бюрократичної, перестарілої надбудови" (режиму). „Ми є проти однопартійної диктатури", — пишуть автори проголошення демократичних комуністів. Вони йдуть далі за чехо-словацького Дубчека, що хотів задержати непорушно однопартійну владу комуністичної партії. В проголошенні читаємо:

„Наша ціль — діяти у всій Німеччині для створення демократично - комуністичного ладу, в якому вповні забезпечені всі права людини для кожного громадянина". Треба знищити всі обставини, в яких людина живе як пригноблена, погорджена, поневолена особа".

Союз німецьких демократичних комуністів не визнає режиму, створеного в Москві та в залежних від Кремля країнах за соціялізм.

Те, що я писав в „Думках на Новий Рік 1978" в інших словах знаходимо в проголошені німецьких демократичних комуністів:

„Робітничу клясу Совєтського Союзу експлуатує паразитарна каста бюрократів, котра привласнює найбільшу частину надвартости" (додаткової цінности, створеної трудом робітників. П. Ф.) „Тільки від 1956 року є там загальне соціяльне забезпечення для робітників і службовців, лише від 1966 р. одержує фактично закріпачений, прив'язаний до землі хлібороб малу пенсію. Навіть в нутрі Совєтського Союзу немає нормальної свободи руху. Рівень життя є значно нижчий як у капіталістичних індустріяльних країнах".

Картина так званого „здійсненого соціялізму" в Совєтському Союзі, намальована в проголошенні німецьких демократичних комуністів, може розкрити очі не одному, засліпленому московською пропаґандою:

„Де є соціяльні, де насамперед політичні здобутки? Держава оплачує цілу армію паразитів з сповидними зайняттями в апараті гноблення... Де ж особливо людське, демократичне обличчя здогадного соціялізму? Владущі, зовсім безконтрольні в російському февдальному суспільстві нашого часу, є могутніші за абсолютних монархів минулих тисячоліть".

Автори проголошення німецьких демократичних комуністів розуміють причини убогого стану, в якому знаходиться людність совєтської імперії: на непідготованому попереднім культурним і господарським розвитком ґрунті творення соціялізму не могло мати успіху:

„Росія не знала ні реформації, ні освічености ані ліберальної цивілізації. Відповідно до того збудовано партію і державу теперішнього Совєтського Союзу. Це теократичне (я сказав би — „ідолопоклонське" — П. Ф.) суспільство з частинно передхристиянськими мітами, з великоросійським націоналізмом, з антисемитським, антидемократичним, протинародним способом думання, мови і пове-

(Закінчення на ст. 6-ій)

К. Крупський

„БАБИН ЯР ПАРК" В ДЕНВЕРІ

II

Жиди напевно простять усі „злочини" заподіяні жидам українським народом, але це вже станеться тоді, коли українці здобудуть свою державну незалежність. Це підказує нам і досвід, і жидівська вдача.

Ми не маємо найменшого наміру заперечувати те, що серед українців знайшлись коляборанти з німцями, але українські коляборанти не були виїмками. Німці знайшли коляборантів в усіх окупованих ними країнах. Замало того, ті коляборанти знайшлись і серед жидів, які бачили, що німці не мають майменшої пощади для жидів, бо відразу приступили до виконання пляну винищити жидів. Ми знаємо, що Гітлер мав подібні пляни супроти українців, поляків та інших слов'ян, тільки час війни не дозволяв йому в подібний спосіб приступити до масового винищування тих народів. Найбільш виразно виявив Гітлер ті свої заміри в розмовах з Ґебельсом при каві, таки в Україні.

Нині жиди чомусь забувають про жидівських коляборантів і це примушує нас пригадати їм дещо з призабутого: В 1964 році американське книжкове видавництво „Вайкінґ" опублікувало книжку широковідомої авторки і науковця Ґаннах Арендт п. н. „Айхман в Єрусалимі", в якій авторка на основі судових матеріялів ствердила співучасть жидів у винищуванні себе самих. Правда, свою книжку вона попередила серією статтей про процес Айхмана, надрукованих у журналі „Ню Йоркер" в 1962 р. Відомим є, що як її статті, так і книжка викликали жваву дискусію серед жидівських політичних кругів, які в загальному, на цьому пункті, поділилися на два противні табори: на таких, що гостро, а навіть з нападами на Ганнаг Арендт, оспорювали та заперечували її твердження, і на таких, які силою фактів признали рацію авторці.

Про цю дискусію у відомому американському журналі „Нешонел Рів'ю" в листопаді 1964 р., була надрукована стаття Макса Ґельтмана п. н. „Ганнах Арендт та її критики". Ґельтман переповідає зміст голосів опозиції та засуджує тих, які надто шорстко атакували авторку. Він відверто заявляє свою гідність з твердженням Ганнах Арендт та бере її в оборону. Її критикові д-рові Робінсонові Гельтман цитує слова відомого жидівського письменника Йошуги Перлє, який загинув в газовій коморі в Авшвіці, а його денник якимсь чудом зберігся. Перлє між іншим записав в цьому щоденнику: „Юденрат був створений головно для того, щоб допомогти німцям винищити 300,000 жидів. Триста тисяч жидів ішли як вівці на забій, а можна було боронити себе і не гинути як дурні воли. Тоді вбивникові не було б так легко вимордувати нас усіх. А то найбільша жидівська громада відіграла сумну ролю у винищенні себе самої. Відіграла таку сумну ролю, що кожен той, хто стояв на її чолі, заслуговував на те, щоб його повісити на найближчому привуличному стовпі".

Тут Ґельтман запримічує, що Перлє не міг знати того, що в тому часі, як його забирали з ґетто на вивіз до Авшвіцу, в ґетто було майже 500,000 жидів.

У світлі наведеного факту, каже Ґельтман, слова Ганнаг Арендт звучать як протикульмінаційна точка. Ось її слова, пише він, які стоять кісткою в горлі експертам, а в першу чергу тим з каварень та дослідчих інститутів в Ню Йорку: „Без сумніву, що для кожного жида ця роля жидівських провідників у винищуванні своїх власних людей є найтемнішим розділом в тій цілій темній події." Очевидно, продовжує Ґельтман, такою ж темною вона виглядала для Перлє, але чомусь не для тих, що хотіли б самі, без божеської сили вибілити її.

Про перфідні діла Юденратів уже існує багата література, від якої, дослівно, куриться димом. Пощо затаювати це? — питає Ґельтман. А далі пише: Пізніше, ми ще повернемось до варшавського ґетто, а покищо кілька зауваг з джерел першої руки про проводи тих юденратів в інших ґетто: „В Кракові Юденрат був зненавиджений жидами за те, що сліпо виконував всі накази німців".

„Львівський Юденрат існував тільки в цілі служби ворогові". „Юденрат в Лодзі допомагав німцям тероризувати жидів в ґетто." (Цитоване Зосею Шайковською в „Оріджінс оф ди УҐІФ, Джуїш Стадіс", липень 1947).

Ґельтман запитує, яка мета затаювати ці факти, коли ще живе багато їхніх очевидців. Він цитує дещо із свідчень д-ра Давида Вдовінського, який прямо чудом пережив ті страхіття у варшавському ґетто, а тепер працює психіятром у Нюйоркській Школі Соціяльних Дослідів: „Зараз після окупації німці створили Юденрат, який назовні ніби то мав бути самоуправним урядом, а в дійсності це був найбільш диявольський плян для виконання найбільш бестіяльського та нелюдського присуду на жидівські маси, виконаного їхніми жидівськими співгромадянами."

На жаль, продовжує Ґельтман, д-р Робінсон ще далі не переконаний у „жидівській співучасті." Його слова звучать наче б то він направду обурився висловом про те, що Юденрат мав якусь владу „над жидівською поліцією", однак д-р Вдовінський каже, що „Жидівська поліція була створена при допомозі Юденрату. Фактом є те, що якби не жидівська поліція, яка діяла за наказами Юденрату жидівського ґетто у Варшаві, то десять разів стільки жидів було б врятувалося від загибелі."

Покликуючись на статистичні дані, Ґельтман каже, що тільки 300 жидів вийшли живими із варшавського ґетто і що без допомоги жидівської поліції їх могло б бути біля 3,000. Ґельтман цитує кілька речень з того, що писав д-р Вдовінський: „Я певний того, що помимо загального нищення ґетто, жидівська поліція була єдиною інституцією відповідальною за непотрібне вимордування тисячів жидів, яких німці були б не віднайшли без допомоги жидівської поліції."

Ґельтман наводить факти про те, як шеф ґетто в Лодзі, Хаїм Румковскі, давав накази жидівській поліції силою виривати дітей з рук матерів, а тоді видавав дітей німцям на страту. Він наводить більше таких випадків та каже, що заперечування їх доктором Робінсоном та іншини критиками, у світлі фактів з книжки Ганнаг Арендт являється скритим фальшуванням.

Після відповіді критикам панні Сиркін та д-рові Робінсонові, Ґельтман розправляється коротше, але гостріше з Ліолем Аблем, „найбільш лайливу критику" якого цілево залишив на кінець. (Прим.: всі слова в знаках наведення, окрім цитат, пишемо за Ґельтманом — К.К.) Абель твердить, що німці винищили жидів однаково й там де юденратів не було, цебто в Росії. Після слова „Росії" Ґельтман ставить в клямрах „Україна" зі знаком запитання та цитує такі слова Джералда Райтлінґера: „В більшості українських міст створено Юденрати з метою екстермінаційної акції."

(Продовження буде)

Василь Ящук

ПЕННСИЛВАНІЯ, ПЕННСІЛЬВАНІЯ...

У газетних статтях і дописах зустрічаємо звичайно перші словоформи замість правильних: *Пенсільванія, пенсільванський,* поданих у правописному словнику Голоскевича.

З фонологічного поґляду вжиток сполуки *нн* у цих словоформах не оправданий. Вона може виступати в українській звуковій системі тільки між двома голосними звуками з фонематичним, тобто з розрізняльним, значенням і дуже рідко, та й то лише факультативно, в кінці слова, але ніколи на початку або в середині слова перед наступним приголосним, бо тоді заіснувала б фонетично-фонематична невтралізація, тобто сполука *нн* утотожнювалась би з *н*. Наприклад, пишемо *панна* у відрізненні від *пана* (род. від.). Подвоєний звук *нн* у першому слові — це не тільки протяжний звук із фізіолоґічно-акустичного боку, але й з фонематичного, бо становить собою послідовність однакових фонем *н+н*. У другому ж слові, *пана, н* — це одна фонема, що за її допомогою відрізняємо це слово від слова *панна*. Наявність же подвоєного приголосного після голосного в кінці слова — це не характерна риса української звукової системи, і такий приголосний виступає в такій позиції, як сказано, факультативно й тільки в окремих випадках, напр., *ванна — ваннів* і *ванн, вілла — віллів* і *вілл,* причому й в межах тієї факультативности форма *ваннів* і *віллів* займає перше місце та, здається, в майбутньому вона стане єдино правильною формою в українській мові й правописі. У слові ж Пе*нн*(сільванія) (з варіянтами в другому й третьому складі, про що дальше) і його дериватах *нн* находиться перед приголосним звуком, а не перед голосним, і тому втрачає в нашій звучні значення подвоєної фонеми, а під фонетичним оглядом становить собою теж один непротяжний звук *н*. Ця риса сполучення *нн* у даному слові позбавляє доцільности фіксувати його на письмі в виді двох буков *нн* і оправдує вжиток одного *н*. Це стосується не тільки до подвоєного приголосного *нн* у чужих назвах, але й до інших подвоєних приголосних, напр., *тт, дд, сс, лл, кк,* і т.д. Між двома голосними вони зберігаються, а перед наступним приголосним один із них випадає. Тому такі форми, як андоррський, ясський, яффський і т.п. у правописі АН УРСР (1960) треба вважати за неправильні.

Другий склад назви цього стейту пишуть -сил-, силь- і (рідше) -сіль-, причому тільки останній варіянт правильний. Відомо, що цей склад — це частина латинського слова *сільва* (ліс). Так вимовляли це слово в латинських текстах ми й наші батьки, ця вимова в нас традиційна і немає причини тепер її міняти й інакше писати. З цього пояснення випливає теж правильність складу *ва* в вимові й правописі.

Яка повинна бути форма прикметника від назви *Пенсільванія — пенсільванський* чи *пенсільванійський*? Одиноко правильною є форма *пенсільванський*. Ми ж говоримо й пишемо Японія — японський, Вірменія — вірменський, Еспанія — еспанський, Естонія — естонський і т.д., а не японійський, вірменійський, еспанійський, естонійський і т.д. Правда, від назви *Каліфорнія* є в словнику дві форми — *каліфорнськіий* і *каліфорнійський*, проте ми частіше вживаємо другої форми, бо в першій нестягнене сполучення чотирьох приголосних *рнськ* не є характерною рисою фонологічної системи української мови.

Ярослав Падох

СОВЄТСЬКА СПРАВЕДЛИВІСТЬ НА ПРИКЛАДІ ПРОЦЕСУ Д-РА МИХАЙЛА ШТЕРНА

I

В повені публікацій про совєтську „справедливість" книжка, яка 1977 р. появилася у французькій мові п.н. „Звичайний" процес в УССС, а оце в 1977 в мові англійській, заслуговує на окрему вагу. Є це мабуть єдиний транскрипт запису на магнетофонній плівці судового процесу взагалі, а в політичній справі зокрема, який продістався на Захід й автентично ілюструє не лише цей єдиний процес, але й кидає світло на цілу систему совєтського правосуддя.

Наголовок цієї книжки в українськім перекладі звучить так: „СССР проти д-ра Михаїла Штерна. Єдиний магнітофонний запис розправи, перепачкований зі Совєтського Союзу. Виданий Авґустом Штерном. Переклад з російської мови Марка Царинника."

„Мають свою долю також книжки" — говорить латинська приповідка. Має свою особливу долю й ця книжка й цей судовий запис. Не без виїмкової відваги його записали сини обвинуваченого, Авґуст і Віктор, під час розправи на судовій залі. Щастя сприяло їм й згодом, бо зуміли перевезти запис закордон й зробити з нього виїмковий засіб для звільнення батька після майже трирічного ув'язнення що сталося в першій мірі завдяки цьому виїмковому записові. Користуючись ним, сини підсудного, яким 1975 р. дозволили виїхати зі Совєтського Союзу, своєю наполегливістю зворушили опінію вільного світу й довели до звільнення батька. Близько 50,000 підписів лікарів, науковців та інших співчутливих людей, між ними понад 50 відзначених нобелівською нагородою, вимагали звільнення цієї жертви совєтського медвежого суду. А славетний філософ Жан-Пол Сартр закликав до протесту весь культурний світ. „Кожний з нас — писав він у передовім часописі „Лє Монд" — кожний з вас може одного дня стати жертвою махінацій держави. Ми не сміємо ніколи перестати пригадувати державним апаратам про одну межу його всемогучости-почуття справедливости людини".

Процес д-ра Штерна слід розглядати на тлі політичної ситуації, яка від деякого часу панує в Совєтському Союзі. Її блискучо з'ясував в „Ню Йорк Таймс Магазині" з 6 листопада 1977 р. недавній дорадник Брежнєва, жид Борис Раббот, якому Брежнєв дозволив залишити Совєтський Союз. Це само в собі становить унікат, коли зважити, що Раббот був також політичним дорадником. А. Рум'янцева, головного редактора „Правди" й секретарем Соціологічної Комісії Академії Наук СССР. На його погляд, після дилетантських намагань Леніна погодити — неможливі до погодження — соціяльну рівність із диктатурою; після сталінського брутального деспотизму, який коштував життя бодай 13 мільйонам людей і врешті після хрущовського селянського „хлопського розуму", який захитав фанатичну віру совєтських людей в ортодоксальний сталінізм — створився в ССCр хаос, який припав після усунення Хрущова в 1965 р. у спадку Брежнєва. Продовжуючи курс в бік гуманізму й миру, зокрема під впливом Румянцева, який в Чехо-Словаччині пізнав можливості гуманного соціялізму, Брежнєв перестрашився дисидентів внутрі Союзу й еврокомуністів поза ним, й швидко повернувся до нео-сталінізму. Й так, ступивши крок наперед, Брежнєв вернувся два взад. Цей курс продовжується досі. Замість сподіваної лібералізації Союзу на взір Югославії чи Мадярщини, яку розпочав Хрущов в 50-их роках, прийшло затиснення внутрішньої дисципліни й привернення „культу особи" Сталіна, як прямий шлях до особистого культу Брежнєва. Цей наворот збільшив число дисидентів і відновив сталінський антисемітизм. Почалася нагінка на одних й других, а зокрема на тих, що одобрювали еврокомунізм, пердовсім учених істориків й соціологів, згуртованих в Академії Наук СССР, в її секціях історії та соціяльних наук.

Новий неосталінський курс, який проходить під гаслом збереження чистоти марксо-ленінізму, відродив також усі сталінські рестрикції у відношенні до жидів, їх професійного, академічного й політичного життя. Найбільш загрозливим для жидів стало ідентифікування з ними всіх лібералів, які бажали б продовжувати курс Хрущова за взірцем Дубчекової Чехо-Словаччини й еврокомунізму і противляться реґабілітації Сталіна. Прямим наслідком того стало переслідування жидів, яке породило їх еміґрацію на Захід. У цьому аспекті слід розглядати процес проти д-ра Штерна й його появу в західнім світі. За нехитрою заслоною обвинувачення його в кримінальних злочинах, а саме в хабарництві й обмані, криється суто політичний процес, а політичні процеси є, звичайно, не тільки документами доби, але й її дзеркалом.

Американський адвокат зі стейту Висконсин, Вілліям Б. Сіммонс, який працює в Уряді документації для східньоевропейського права в Лейден у Голляндії, уважає звільнення д-ра Штерна й його процес „визначною подією в історії російської громади й права". Народився цей процес як згадано в атмосфері тривалого переслідування неросійських народів, зокрема свіжо посиленого антисемітизму. Особливою спонукою для переслідування д-ра Михайла Штерна, визначного лікаря-спеціяліста, був факт, що його син Авґуст вніс подання про виїзд до Ізраїля й батько, на налягання НКВД не погодився відмовити його від цього наміру. Негайно після того, як син одержав дозвіл на покинення Совєтського Союзу, відкрито уявні злочини батька. Десятки донощиків пригадали собі випадки найрізнородніших порушень права шанованим й ціненим лікарем з-перед чимало років, від вимагання й принимання хабарів, до свідомого затроювання пацієнтів та сексуального напаствування дітей. Слідчі органи, докладніше 25 слідчих Вінницької области, переслухали біля дві тисячі колишніх пацієнтів д-ра Штерна й примусили м'якших із них, більш наляканих, підписати подиктовані уявні обвинувачення.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яке відбулося в днях 23-го до 27-го травня 1977 року на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

(7)

Звіт головного касира Уляни Дячук

ДРУКАРСЬКІ МАШИНИ:

З кінцем 1975 р. інвестовано в машинах	88,320.62
В 1976 р. закуплено машин на суму	3,421.71
РАЗОМ:	$ 91,742.33
В 1976 р. обнижено вартість друкарських машин	891.60
З кінцем 1976 р. в друкарських машинах було інвестовано	$ 90,850.73

ЕЛЕКТРОНІЧНІ МАШИНИ:

З кінцем 1975 р. інвестовано в електронічних машинах	21,647.20
В 1976 р. закуплено машин на суму	1,536.00
РАЗОМ:	$ 23,183.20
В 1976 р. обнижено вартість електронічних машин	2,318.32
З кінцем 1976 р. було інвестовано у електронічних машинах	$ 20,864.88

ПОЗИЧКИ ДЛЯ УНКорп. ДОМУ УНСОЮЗУ:

З кінцем 1975 р. було інвестовано в цій позичці	8,192,270.70
В 1976 р. збільшено позичку на суму	177,517.03
З кінцем 1976 р. було інвестовано в позичці для УНКорп. Дому УНСоюзу	$ 8,369,787.73

ПОВТОРЕННЯ:

В 1976 р. збільшено інвестицій:	
У реальностях	31,716.56
в членських позичках	30,806.85
в бондах	1,593,312.31
в уділах	5,805.04
в друкарських машинах	2,530.11
В 1976 р. збільшено позичку для УНКорп. Дому УНСоюзу	177.517.03
В 1976 р. збільшено інвестицій УНСоюзу	$ 1,841,687,90
В 1976 р. зменшено готівку на суму	44,938.62
В 1976 Р. ЗМЕНШЕНО ІНВЕСТИЦІЙ:	
в гіпотечних позичках	683,535.50
в електронічних машинах	782.32
В 1976 р. зменшено інвестицій УНСоюзу	$ 729,256.44

ЗІСТАВЛЕННЯ:

В 1976 р. збільшено інвестицій УНСоюзу	1,841,687.90
В 1976 р. зменшено інвестицій УНСоюзу	729,256.44
В 1976 р. збільшено майно УНСоюзу	$ 1,112,431.46

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ.

	Сума	Відсотки
Готівка	402,567.25	.98%
Бонди	27,016.599.13	65.65%
Уділи	526,814.29	1.28%
Гіпотечні позички	3,476,911.47	8.45%
Позички на підклад членських грамот	542,351.17	1.32%
Реальности	703,655.39	1.71%
Друкарські машини	90,850.73	.22%
Електронічні машини	20,864.83	.05%
Позичка для УНКорп. Дому УНСоюзу	$ 8,369,787.73	20.34%
РАЗОМ:	$ 41,150,402.04	100%

СТАН ЗАБОРГОВАНОСТИ

Фонди:		
Забезпеченевий	40,380,663.13	98.13%
Братський	265,388.63	.64%
Сирітський	188,264.70	.46%
Захисту	268,988.70	.65%
Наглої Потреби	47,096.88	.12%
РАЗОМ:	$ 41,150,402.04	100%

АКТИВИ НЕ ВТЯГНЕНІ ДО ЗАГАЛЬНОГО МАЙНА:

Відсотки від інвестицій платні у 1977 році:	
Відсотки від бондів	412,716.34
Відсотки від гіпотечних позичок	14,755.03
Відсотки від членських вкладок	7,680.08
Відсотки від ощадностевих конт	193.75
РАЗОМ:	$ 435,345.20
Залеглі місячні вкладки, зібрані Відділами, але не переслані до 31 грудня 1976р.	7,924.55
Залеглі місячні вкладки від членів	55,346.14
Разом залеглі вкладки платні 31 грудня 1977 р.	$ 63,270.69
РАЗОМ:	$ 498,615.89
Загальне майно на 31-го грудня 1976 року	$ 41,150,402.04
РАЗОМ:	$ 41,649,017.93

НЕПРИЗНАНІ АКТИВИ:

Книжкова вартість загрожених бондів	16,893.57
Знижка у ринковій вартості уділів	387,286.71
Книжкова вартість реальности в Кергонксоні, Н. Й.	605,567.96
Обниження майна через впад вартости канадської валюти	16,345.34
Книжкова вартість друкарських машин	90,850.73
РАЗОМ:	$ 1,116,944.31
Разом майно по обтягненнях непризнаних активів	40,532,073.62

ПАСИВИ, СПЕЦІЯЛЬНІ РЕЗЕРВИ ТА ІНШІ ФОНДИ:

Резерва, якої вимагають асекураційні закони для забезп. грамот життьового забезпечення	27,672,216.00
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення акцидентових грамот	15,473.00
Сирітський Фонд (сирітські частини й платні відсотки	123,533.00
Невиплачені посмертні запомоги, дозрілі грамоти і т. п.	222,175.30
Дивіденда для членів платна в 1977 році	497,276.00
Вкладки вплачені згори за 1977 рік	690,692.34
Невиплачені нагороди	99,804.66
Невиплачені різні видатки	7,500.75
Податки і дозволи платні в 1977 році	342.66
Відсотки від інвестицій вплачені за 1977 р.	197.01
Податки платні на моргеджових інвестиціях (запорука)	10,682.03
Резерва на забезпечення пенсій службовикам	29,874.00
Невиплачені рахунки друкарні й книгарні	12,194.49
Резерва на забезпечення інвестицій в бондах	364,630.00
Передплата „Свободи" заплачена згори	24,406.58
Резерва на запоруку вагань інвестицій	200,000.00
Надвишка резерви	10 761,075.80
РАЗОМ:	$40,532,073.62

ОЦІНКА ГРАМОТ З КІНЦЕМ 31-го ГРУДНЯ 1976 РОКУ

Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення грамот	27,672,216
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення акцидентових грамот	15,473
Невиплачені посмертні запомоги, дивіденда, невиплачені видатки і різні резерви	2,083,308
РАЗОМ:	$ 29,770,977
Надвишка резерви	10,761,076
РАЗОМ:	$ 40,532,073
Оцінка грамот в обох департаментах	136.15%
Смертність в обох департаментах	50.86%
Інвестиції у всіх фондах принесли відсотків	4.18%

ВИПЛАЧЕНО ДОЗРІЛИХ ВИВІНУВАЛЬНИХ ГРАМОТ:

	Число	Сума
З кінцем грудня 1975 р. осталось невиплачених грамот	372	137,056.33
В 1976 р. дозріли нові грамоти	1,041	863,165.67
Разом:	1,413	$ 1,000,022.00
В 1976 р. виплачено за дозрілі грамоти	1,о95	884,540.85
З кінцем 1976 р. осталось невиплачених грамот	318	115,681.15

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ:

З кінцем грудня 1975 р. осталось невиплачених посмертних запомог	82	62,899.30
Від 1-го січня до 31-го грудня померло	864	713,020.63
РАЗОМ:	946	$ 775,919.93
В 1976 виплачено посмертних запомог	853	702,610.63
Відкинено або полагоджено компромісово	2	6,000.00
З кінцем грудня 1976 р. осталось невиплачених посмертних запомог	91	$ 67,309.30

ЛИСТА НЕВИПЛАЧЕНИХ ПОСМЕРТНИХ ДОПОМОГ НА ДЕНЬ 31 ГРУДНЯ 1976 РОКУ

Дата смерти	Ім'я і прізвище	Місцевість	Сума	Причина невиплачення
7/30/67	Параня Дидяк,	Кліфтон, Н. Дж.	198.87	Не встановлено спадкоємця
3/16/68	Петро Чижик,	Нюарк, Н. Дж.	500.00	Не предложено документів
3/10/69	Стефан Бурбелла,	Нюарк, Н. Дж.	500.00	Адреса спадкоємця незнана
6/ 9/69	Анна Мазур,	Хрістофер, Ілл.	1,000.00	Не предложено доказу смерти
7/ 9/69	Панко Дзядик,	Сейморе, Конн.	500.00	"
1/22/69	Дмитро Рапій,	Детройт, Міч.	500.00	Адреса спадкоємця незнана
/69	Володимир Сосновський,	Чікаго, Ілл.	500.00	Не предложено документів
9/26/70	Микола Ф. Владика,	Ст. Луіс, Мо.	1,000.00	"
12/ 1/70	Іван Роздольський,	Філядельфія, Па.	1,000.00	"
3/ 7/71	Лука Матвійчин,	Ню Бронсвік, Н.Дж.	500.00	Не предложено документів
7/ /71	Іван Фіта,	Чікаґо, Ілл.	500.00	"
1/18/72	Тимотій Мацьків,	Торонто, Онт.	500.00	"
4/ 9/72	о. Г. Карпінський,	Ґрімсбі, Онт.	1,000.00	не предложено документів
8/ 4/73	Стефан Зборовський,	Ню Йорк, Н. Й.	375.43	Не встановлено спадкоємця
11/28/73	Василь Тицький,	Рочестер, Н. Й.	1,000.00	Не предложено документів
8/ /73	Микола Процик,	Нюарк, Н. Дж.	500.00	Не встановлено спадкоємця
1/15/755	Антін І. Чернецький,	Джерзі Сити, Н.Дж.	2,500.00	Не предложено документів
12/19/74	Елен Феркалюк,	Чікаґо, Ілл.	75.00	Не встановлено спадкоємця
1/15/75	Станлей Василюка,	Ст. Луіз, Мо.	500.00	"
1/ /75	Честер Феркалюк,	Чікаґо, Ілл.	500.00	Не предложено документів
1/ /75	Честер Феркалюк,	Чікаґо, Ілл.	500.00	"
4/26/75	Петро Коваль,	Пассайк, Н. Дж.	500.00	"
6/23/75	Володимир Гук,	Нюарк, Н. Дж.	1,000.00	"
6/23/75	Катерина Конецька,	Кліфтон, Н. Дж.	500.00	Не встановлено спадкоємця
3/28/68	Бланш Вілкерсон,	Честер, Па.	500.00	Не предложено доказу смерти
8/18/75	Василь Мельниченко,	Монтреаль, Квіб.	1,000.00	Не встановлено спадкоємця
3/ 8/75	Михайло Гаврилюк,	Ню Йорк, Н. Й.	1,000.00	Не предложено документів
3/27/75	Теодора Остачевська,	Кітченер. Онт.	300.00	"
2/24/76	Данило Небор,	Ню Гейвен, Конн.	1,000.00	"
1/15/76	Іван Дмитрів,	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	"
5/ 6/76	Василь Мороз,	Віппани, Н.Дж.	1,000.00	"
5/31/76	Іван Дерик,	Майплевуд, Н.Дж.	500.00	"
5/17/76	Марія Музиченко,	Вашінґтон, Д. К.	1,000.00	"
7/19/76	Теодор Ф. Паркін,	Монтреаль, Квіб.	1,000.00	"
7/27/76	Микола Денисюк,	Джерзі Сити, Н.Дж.	500.00	"
7/27/76	Микола Денисюк,	Чікаґо, Ілл.	500.00	"
7/23/76	Іван Баранович,	Рочестер, Н. Й.	1,000.00	"
7/ 8/76	Анна Котик,	Аллентавн, Па.	500.00	"
7/ /66	Володимир Стахура,	Чікаґо, Ілл.	1,000.00	"
8/ 2/76	Марія Стецьків,	Лакаванна, Н. Й.	500.00	"
8/ 9/76	Пилип Савчук,	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	"
9/ /76	Меланя Чикало,	Гартфорд, Конн.	1,000.00	"
9/ 5/76	Стефанія Кощюк,	Філядельфія, Па.	1,000.00	"
9/ 2/76	Стефан Стрілецький,	Чікаґо, Ілл.	500.00	"
9/ 2/76	Стефан Стрілецький,	Чікаґо, Ілл.	500.00	"
9/20/76	Іван Майка,	Рочестер, Н, Й.	500.00	"
10/21/76	Іван Загилькевич,	Джерзі Сити, Н. Дж.	500.00	"
5/ 8/71	Іван Петришин,	Ст. Луіс, Мо.	1,000.00	"
6/22/76	Микола Заблоцький,	Монтреаль, Квіб.	500.00	"
10/16/76	Микола Кітик,	МкКісс Рокс, Па.	500 00	"
10/13/76	Евген Бедрій,	Нюарк, Н. Дж.	1,000.00	"
11/ /76	Евген Борух,	Прінц Алберт, Саск.	1,000.00	"
11/10/76	Володимир Гончар,	Бостон, Масс.	500.00	"
11/10/76	Володимир Гончар,	Бостон, Мас.	500.00	"
11/15/76	Катерина Чупіль,	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	"
11/24/76	Василь Гнатів,	Ню Йорк, Н. Й.	1,000.00	"
11/27/76	Теодор Мурашко,	Ню Йорк, Н. Й.	1,000.00	"
11/24/76	Іван Ґізовський,	Чікаго, Ілл.	1,000.00	"
12/ 1/76	Роза Потошнак,	Бервік, Па.	500.00	"
11/23/76	Василь Романець,	Манчестер, Н. Г.	500.00	"
12/ 3/76	Микола Баран,	Клівленд, Огайо	500.00	"
12/ 1/76	Гелен І. Теніос,	Кампбелл, Огайо	1,000.00	"
11/29/76	Клод Костецький,	Монтреаль, Квіб.	1,000.00	"
12/ 7/76	Іван Базів,	Оліен, Н. Й.	1,500.00	"
11/12/76	Юрій Лесюк,	Філядельфія, Па.	250.00	"
12/10/76	Анна Качмар,	Рочестер, Н. Й.	250.00	"
11/27/76	Андрій Команецький,	Бентлейвілле, Па.	1,000.00	"
12/ /76	Микола Дзябенко,	Ню Йорк, Н. Й.	1,000.00	"
12/18/76	Юліян Манастирський	Детройт, Міч.	360.00	"
12/11/76	Віталій Іванченко,	Денвер, Колорадо	500.00	"
12/17/76	Ольга Падус,	Ню Йорк, Н. Й.	1,000.00	"
12/ 4/76	Василь Мельниченко,	Ст. Кетринс, Онт.	1,000.00	"
12/ 4/76	Василь Мельниченко,	Ст. Кетринс, Онт.	1,000.00	"
12/21/76	Андрій Левенець,	Асторія, Н. Й.	1,000.00	"
12/24/76	Варвара Лібович,	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	"
12/24/76	Сильвестер, Ґрін,	Нантікок, Па.	1,000.00	"
11/13/76	Текля Крупка,	Гамтрамк, Міч.	1,000.00	"
12/27/76	Казимірка Драбик,	Гудсон, Н. Й.	500.00	"
12/25/76	Анна Турчанська,	Філядельфія, па.	500.00	"
12/28/76	Гелен Брикайло,	Клівленд, Огайо	500.00	"
12/30/76	Марія Сташків,	Озон Парк, Н. Й.	1,000.00	"
12/27/76	Йосип Ґбур,	Клівленд, Огайо	1,000.00	"
12/ /76	Микола Калініченко,	Бостон, Масс.	500.00	"
12/25/76	Гаррі Шінок,	Філядельфія, Па.	1,000.00	"
12/30/76	Метро Голлок,	Едвардсвілле, Па.	1,000.00	"
12/30/76	Метро Голлок,	Едвардсвілл, Па.	1,000.00	"
12/31/76	Петро Роман,	Ню Брітен, Конн.	500.00	"
12/31/76	Петро Роман,	Ню Брітен, Конн.	1,000.00	"
12/27/76	Гелен Шиян,	Клівленд, Огайо	500.00	"
12/20/76	Йосип Мащак,	Флінт, Міч.	500.00	"
12/20/76	Йосип Мащак,	Флінт, Міч.	2,000.00	"

Загальна сума: $ 67,309.30

ВИПЛАТИ СТИПЕНДІЙ

Мудрий Любомир	$ 500.00	Левицька Міра	100.00
Близнак Нестор	400.00	Дмитріюк Зіна	100.00
Михайленко Ярослав	300.00	Стасів Ляриса	100.00
Велич Аніта	300.00	Шатинський Василь	100.00
Шмагай Теодор	300.00	Палюк Ґільдеґард	100,00
Левак Анна	300.00	Качмар Мері Ен	100.00
Голойда Ольга	300.00	Турчан Йоанна	100.00
Загородний Володимир	300.00	Одежинська Ксеня	100.00
Стек Чарлс	300.00	Степаш Анна	100.00
Луцик Орися	250.00	Бойчук Зеновій	100.00
Коссак Марія	250.00	Федів Теодор	100.00
Павлюс Марія	200.00	Капшо Джеймс	100.00
Осідач Віра	200.00	Голубець Петро	100.00
		Валлік Григорій	100.00
Мельник Ірина	200.00	Радґебер Мішель	100.00
Хариш Хтистина	200.00	Гаврилюк Лідія	100.00
Пелех Ірина	200.00	Головатий Іван	100.00
Цибрівський Волод.	200.00	Рокочий Христина	100.00
Луцька Адріяна	200.00	Мальгівська Марія	100.00
Зерба Дебора	200.00	Нахим Дженіс	100.00
Голіней Юрій	200.00	Шараневич Ірина	100.0u
Ґулич Евген	200.00	Сидорович Соня	100.00
Цегельський Андрій	200.00	Данильчук Джейн	100.00
Затварницька Леся	200.00	Сушко Марта	100.00
Яремко Іван	200.00	Божемський Юрій	100.00
Лоза Борис	200.00	Сушко Дарія	100.00
Хлібович Володимир	200.00	Гуцалюк Христина	100.00
Денисик Олег	200.00	Кордуба Марта	100.00
Бартошик Орест	200.00	Зуб Лев	100.00
Косарчин Марта	200.00	Кічоровська Марта	100.00
Ґаладза Петро	200.00	Шаран Марта	100.00
Ганкевич Степан	150.00	Кушнір Люба	100.00
Ливицький Тарас	150.00	Ґадз Катерина	100.00
Ворщак Даґлес	200.00	Мартинець Богдан	100.00
(за роки 1975-76)	150.00	Ковч Тарас	100.00
Вох Анна	100.00	Піндор Кеннет	100.00
Буртик Люба	100.00	Партикевич Андрій	100.00
Гамулак Марія	100.00	Возняк Люба	100.00
Луцик Христина	100.00	Словік Христина	100.00
Кавецька Діяна	100.00	Дусанівський Василь	100.00
Ґнап Володимира	100.00	Ґадз Володимир Мол.	100.00
Мочула Роман	100.00	Вовк Віктор	100.00
Іваськів Володимир	100.00	Шишка Марія	100.00
Зуб Віра	100.00	Івашкевич Михайло	100.00
Бах Марко	100.00	Ольховецька Ольга	100.00
Кучмій Синтія	100.00	Моравська Соня	100.00
Роговий Ярослав	100.00	Фуґа Христина	100.00
Боднар Богдан	100.00	Шимків Анна	100.00
Цьолко Марта	100.00	Саварин Михайло	100.00
Завадівський Ярослав	100.00	Василик Петро	100.00
Ніщук Василь	100.00	Попович Йосиф	100.00
Маряк Анна	100.00		
Цегельська Оксана	100.00	Фурсик Микола	100.00
Каваць Віра	100.00	Шеремета Ірена	100.00
Зеленюх Зенон	100.00	Бріях Юрій	100.00
Ґадз Діяна	100.00	Бойко Ольга	100.00
Фенчак Джудіт	100.00	Поштар Елена	50.00
Коллінс Павло	100.00	Лапичак Віктор	39.65

ВИПЛАТИ ДОТАЦІЙ В 1976 РОЦІ

Пам'ятник Лесі Українки на Союзівці і його відкриття	$ 7,083.81
Курси Українознавства на Союзівці	2,871.42
Укр. Конгресовий Комітет Америки (Посвячення ДоМУ 500.00 дол.)	2,500.00
Комітет 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення (1975/76)	1,900.00
Українська Католицька Катедра св. Софії в Римі	1,000.00
Консисторія Укр. Православної Церкви, Бавнд Брук	1,000.00
Українська Католицька Церква св. Юрія, Н. Й.	1,000.00
Український Вільний Університет	1,000.00
Центр Українознавчих Студій при Гарварді	1,000.00
Світовий Конгрес Вільних Українців	1,000.00
Укр. Вільна Академія Наук в ЗСА (1975 і 1976)	750.00
Союз Укр. Студентських Товариств Америки	500.00
Пласт — Організація Української Молоді ЗСА	500.00
Спілка Української Молоді Америки	500.00
Комітет Українців Канади	300.00
Молодь Укр. Національности, Канада (1975 і 1976)	300.00
Організація Демокр. Укр. Молоді в Канаді (1975 і 1976)	300.00
Курси Українознавства при Пенсильван. Університеті	250.00
Музей Союзу Українок Америки в Ню Йорку	250.00
Наукове Товариство ім. Шевченка ЗСА	250.00
Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді	250.00
Український Музей в Клівленді	150.00
Організація Української Молоді, Пласт в Канаді	150.00
Союз Українських Студентів Канади	150.00
Український Олімпійський Комітет	150.00
Спілка Української Молоді в Канаді	150.00
Український Золотий Хрест	100.00
Центральний Союз Українського Студентства	100.00
Фільмова Студія В. Авраменка	100.00
Український Літературно-Мистецький Клюб в Н. Й.	100.00
Укр. Музичний Інститут в Ню Йорку	100.00
Рідна Школа в Німеччині	100.00
Бібліотека ім. С. Петлюри, Париж	100.00

Разом: $ 25,955.23

→

CANADIAN BUSINESS ONLY

INCOME

	1974	1975	1976
Dues from members	$ 474,062.34	$ 456,668.83	$ 467,097.85
INTEREST FROM:			
Banks	—	1,371.23	—
Bonds	200,488.75	230,002.54	264,034.77
Certificate loans	4,423.03	5,145.89	4,890.63
Mortgages	68,437.52	65,557.20	58,293.79
TOTAL:	$273,349.30	$302,076.86	$327,219.19
AMORTIZATION & PROFIT ON SALE OF INVESTMENTS:			
Accrual of discount on bonds	2,192.27	2,350.91	2,514.15
Profit on sale of bonds	207.29	63.06	—
TOTAL:	$ 2,399.56	$ 2413.97	$ 2,514.15
MISCELLANEOUS:			
Profit on Can. exchange	—	$ 5.50	—
Amounts rec'd for death benefits	—	1,250.00	3,000.00
Sale of "Encyclopaedia"	2,916.20	1,758.00	768.50
Donation to Emergency Fund	325.00	499.59	201.84
TOTAL:	$ 3,241.20	$ 3,513.09	3,970.34
TOTAL INCOME:	$753,052.40	$764,672.75	$800,801.53

EXPENSES

	1974	1975	1976
BENEFITS PAID TO MEMBERS:			
Orphans Fund Benefits	—	—	1,160.58
Cash surrenders	$ 30,914.19	$ 39,531.08	$ 39,082.90
Death benefits	76,973.66	73,483.34	46,200.00
Add'l Acc. death benefits (D.I.)	1,000.00	—	—
Payor death benefits	1,155.17	1,293.65	1,140.54
Endowments matured	162,881.42	166,953.33	167,959.75
Dividends to members	51,842.70	53,687.66	56,690.40
Accidental death & desmemberment	5,000.00	—	—
Benefits to indigent members	830.00	1,000.00	1,155.00
TOTAL:	$ 330,597.14	$ 335,949.06	$ 313,389.17
INVESTMENT EXPENSES & AMORTIZATION			
Loss on Canadian exchange	—	—	115.00
Accrued interest paid on bonds	1,583.05	6,749.54	2,486.82
Amortization of premiums on bonds	159.10	137.58	195.61
Investment expenses on mortgages	—	—	75.00
TOTAL:	$ 1,742.15	$ 6,887.12	2,872.43
ORGANIZING EXPENSES:			
Advertising	1,490.00	1,946.00	1,841.00
Field Conferences	—	296.60	1,337.97
Medical inspections	892.95	760.40	703.02
Reward to Branch organizers	23,548.84	11,805.20	6,545.50
Reward to Branch President & Treasurer	186.00	186.50	91.00
Reward to Branch Secretaries	40,063.18	43,240.93	41,063.94
Traveling expenses - special org. Incl.	6,992.23	2,621.09	—
TOTAL:	$ 73,173.20	$ 60,856.72	$ 51,582.43
EXPENSES OF ANNUAL MEETING & CONVENTION:			
Annual sesion expenses	—	—	458.76
Auditing Committee expenses	1,895.45	150.00	168.00
Convention Expenses	5,297.50	—	—
TOTAL:	$ 7,174.95	$ 150.00	$ 626.76
SALARIES, TAXES — INSURANCE:			
Salary of office employee	—	—	2,000.00
Corporation tax on income	38,714.83	25,508.17	52,787.52
Employee hospitalization plan	396.00	198.00	576.00
Tax — Canadian Dominion P.P.	106.20	73.80	19.20
Tax — Canadian Provincial unempl, ins.	173.40	87.18	38.28
TOTAL:	$ 39,390.43	$ 25,867.15	55,421.00
GENERAL OFFICE EXPENSES:			
Collection charges	—	—	24.47
Actuarial & statistical expenses	1,751.01	—	1,731.00
Books & periodicals	18.00	2.00	—
General office maintenance	31.70	348.60	—
Insurance department fees	1,276.00	1,063.00	1,260.00
Postage	18.23	39.54	20.94
Printing & stationery	130.41	—	463.75
Telephone	109.00	73.25	96.86
Traveling expenses — general	5,641.09	3,825.08	3,058.37
TOTAL:	$ 8,975.44	$ 5,351.47	$ 6,655.39
MISCELLANEOUS:			
Sport activities	—	100.00	515.00
Donation to charities	856.00	2,700.00	1,700.00
Scholarships	650.00	1,050.00	1,300.00
TOTAL:	$ 1,506.00	$ 3,850.00	$ 3,515.00
Total expenses:	$ 462,559.31	$ 438,911.52	$ 434,062.18

OTHER EXPENSES — PAID IN U.S. FUNDS — PRO-RATED

Official Publication "Svoboda"	47,143.20
Annual Session Expenses	3,059.55
Auditing Committee Expenses	1,063.12
Salaries, Taxes, Insurance, etc. of Employees	69,014.52
General Office Maintenance	2,080.11
Statistical Expenses	1,627.63
Insurance Department — Fees	550.00
Legal Expenses	17.81
Reinsurance Premiums	1,641.26
Total Paid in U.S. Funds:	*$ 126,202.20*

BALANCE SHEET

ASSETS:	
Cash	182,761.15
Bonds	3,722,101.14
Certificate Loans	712,614.01
Mortgages	135,657.96
Total:	*$ 4,753,134.26*
LIABILITIES:	
Life Insurance Fund	4,365,431.58
ADD Insurance Fund	152,811.00
Fraternal Fund	201,347.73
Orphans Fund	29,859.15
Emergency Fund	3,684.80
Total:	*$ 4,753,134.26*

РІЧНИЙ ЗВІТ КАНАДСЬКИХ ПРИБУТКІВ І ВИДАТКІВ

ПРИБУТКИ:

	1974	1975	1976
Членські вкладки	$ 474,062.34	$ 456,668.83	$ 467,097.85
ВІДСОТКИ ВІД:			
Банків	—	1,371.23	—
Бондів	200,488	230,002.54	264,034.77
Позичок на грамотах	4,423.03	5,145.89	4,890.63
Гіпотечних позичок	68,437.52	65,557.20	58,293.79
РАЗОМ:	$ 273,349.30	$ 302,076.86	$ 327,219.19
АМОРТИЗАЦІЯ І ЗИСК ПРИ ПРОДАЖІ ІНВЕСТИЦІЙ:			
Піднесено вартість бондів	2,192.27	2,350.91	2,514.15
Зиск при сплаті бондів	207.29	63.06	—
РАЗОМ:	$ 2,399.56	$ 2,413.97	$ 2,514.15
РІЗНІ ПРИБУТКИ:			
Зиск при виміні канадської валюти	—	5.50	—
Перенесено до Сирітського Фонду	—	1,250.00	3,000.00
З продажі англ. Енциклопедії Українознавства	2,916.20	1,758.00	768.50
Пожертви до Фонду Наглої Потреби	325.00	499.59	201.84
РАЗОМ:	$ 3,241.20	$ 3,513.09	$ 3,970.34
ЗАГАЛЬНІ ПРИБУТКИ:	$ 753,052.40	$ 764,672.75	$ 800,806.53

ВИДАТКИ:

	1974	1975	1976
ВИПЛАЧЕНО ЧЛЕНАМ:			
Виплати з Сирітського Фонду	—	—	1,160.58
Грошеві звороти	30,914.19	39,531.08	39,082.90
Посмертні запомоги	76,973,66	73,483.34	46,200.00
За додаткове акцидентове забезпечення	1,000.00	—	—
Забезпечення дітей, яких родичі померли	1,155.17	1,293.65	1,140.54
За дозрілі вивінувальні грамоти	162,881.42	166,953.33	167,959.75
Дивіденда	51,842.70	53,687.66	56,690.40
Подвійне забезпечення від випадку	5,000.00	—	—
Виплати допомоги членам	830.00	1,000.00	1,155.00
РАЗОМ:	$ 330,597.14	$ 335,949.06	313,389.17
ІНВЕСТИЦІЙНІ ВИПЛАТИ І АМОРТИЗАЦІЯ:			
Страта при виміні канадської валюти	—	—	115.00
Відсотки від закуплених бондів	1,583.05	6,749.54	2,486.82
Амортизація бондів	159,10	137.58	195.61
Кошти інвестиції в гіпотечних позичках	—	—	75.00
0 РАЗОМ:	$ 1,742.15	$ 6,887.12	$ 2,872.43
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИДАТКИ:			
Оголошення	1,490.00	1,946.00	1,841.00
Окружні збори	—	296.60	1,337.97
Лікарські бадання	892.95	760.40	703.02
Винагороди відділових організаторів	23,548.84	11,805.20	6,545.50
Винагороди відділових предсідників і касирів	186.00	186.50	91.00
Винагороди відділових секретарів	40,063.18	43,240.93	41,063.94
Кошти подорожей обласних організаторів	6,992.23	2,621.09	—
РАЗОМ:	$ 73,173.20	$ 60,856.72	$ 51,582.43
КОШТИ ГОЛОВНИХ СОЮЗОВИХ ЗАСІДАНЬ			
Кошти річного засідання Головного Уряду	—	—	458.76
Кошти контролі	1,895.45	150.00	168.00
Конвенційні кошти	5,279.50	—	—
РАЗОМ:	$ 7,174.95	$ 150.00	$ 626.76
ПЛАТНІ, ПОДАТКИ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:			
Платня працівника	—	—	2,000.00
Корпораційний податок від приходу	38,714.83	25,508.17	52,787.52
Шпитальне забезпечення працівників	396.00	198.00	576.00
Канадські податки і пенсійна оплата працівників	279.60	160.98	57.48
РАЗОМ:	$ 39,390.43	$ 25,867.15	$ 55,421.00
ЗАГАЛЬНІ КАНЦЕЛЯРІЙНІ ВИПЛАТИ:			
Банкові оплати	—	—	24.47
Статистичні кошти актюарія	1,751.01	—	1,731.00
Книжки і друки	18.00	2.00	—
Кошти канадської канцелярії	31.70	348.60	—
Оплати до асекураційних урядів	1,276.00	1,063.00	1,260.00
Поштові оплати	18.23	39.54	20.94
Друки і прибори	130.41	—	463.75
Телефон	109,00	73.25	96.86
Загальні кошти подорожей	5,641.09	3,825.08	3,058.37
РАЗОМ:	$ 8,975.44	$ 5,351.47	$ 6,655.39
РІЗНІ ВИПЛАТИ:			
Спортова акція	—	100.00	515.00
Пожертви	856.00	2,700.00	1,700.00
Стипендії	650.00	1,050.00	1,300.00
РАЗОМ:	$ 1,506.00	$ 3,850.00	$ 3,515.00
Загальні видатки:	$ 462,559.31	$ 438,911.52	$ 434,062.18

ВИДАТКИ ВИПЛАЧЕНІ АМЕРИКАНСЬКОЮ ВАЛЮТОЮ

„Свобода"	$ 47,143.20
Кошти річного засід.	3,059.55
Кошти контролі	1,063.12
Платні, податки, забезпечення працівників	69,014.52
Загальні канцелярійні видатки	2,080.11
Статистичні видатки	1,627.63
Оплати до Забезпеченевих урядів	550.00
Кошти правні	17.81
Кошти реасекурації	1,641.26
Разом:	$ 126,202.20

Стан чинний:	
Готівка	182,761.15
Бонди	3,722,101.14
Позички на підклад грамот	712,614.01
Гіпотечні позички	135,657.96
Разом:	$ 4,753,134.26
Стан довжний:	
Фонди:	
Забезпеченеві	4,518,242.58
Братський	201,347.73
Сирітський	29,859.15
Наглої Потреби	3,684.80
Разом:	$ 4,753,134.26

ЗВІТ УНКОРПОРАЦІЇ ДОМУ УНСОЮЗУ

ПРИБУТКИ:

	1974	1975	1976
Чинші	535,370.02	588,173.42	1,011,968.34
Паркування авт	—	805.00	6,938.75
Комісове за публічний телефон	59.30	170.05	296.54
Відсотки від банків	—	—	1,728.71
РАЗОМ всі прибутки:	$ 535,429.32	$ 589,148.47	$ 1,020,932.34

ВИДАТКИ:

	1974	1975	1976
ОПЕРАТИВНІ:			
Електрика і газ	$119,551.04	106,602.96	156,920.48
Огородник	703.50	—	—
Чищення і направи	16,797.68	23,992.76	17,416.24
Податки від площі і Корпораційні	13,016.33	7,017.30	2,557.78
Міські податки —15% від чиншів	—	64,240.91	72,452.19
Вода	1,525.20	2,759.58	5,586.89
Забезпечення	8,228.25	16,354.64	10,588.00
Обслуга машин до охолоджування	—	—	14,901.39
Обслуга вінд	—	—	19,423.80
РАЗОМ оперативні видатки	159,822.00	$220,968.15	$299,846.77
АДМІНІСТРАЦІЙНІ:			
Платні	33,141.33	31,739.81	52,553.02
Податки від платень	1,656.31	2,135.62	5,371.19
Друки і прибори	711.30	346.87	656.70
Шпитальне забезпечення	1,056.41	1,126.92	1,962.67
Канцелярійні видатки	543.26	1,128.99	1,255.76
Передплати	140.05	7.00	—
Оголошення	64.05	12,559.32	7,117.35
Книговедення	750.00	800.00	—
Нічний сторож	2,162.01	822.00	3,374.00
Оплата агенції для розшуку працівників	1,095.00	—	—
Дозволи і комісове за винайм	35.00	959.25	22,805.12
РАЗОМ: адміністраційні видатки:	$ 41,354.72	$ 51,725.78	$ 95,095.81

(Продовження буде)

ПОДЯКА

Більше як рік часу проминуло від тяжкої і небезпечної операції, заки я прийшла до повного видужання, яке завдячую Милосердному Всевишньому за Його ласку, уділену мені наслідком многих молитов і Богослужень, відправлених за моє видужання. Вдячність, яку відчуваю я і моя рідня, не вдасться вповні висказати словами.

Найперше дякую о. мітр. Володимирові Андрушкові з Коговсу, Н. Й. за Службу Божу в намірені успішної операції та уділення мені Св. Тайн Сповіді і Причастя безпосередньо перед операцією. Рівнож дякую наступним ВПреподобним Отцям за Служби Божі в час і після операції: о. пралатові Клементієві Приймі з Брукліну, о. д-рові мон. Василеві Федашеві з Йонкерсу, о. Романові Білецькому. Спеціяльно складаємо подяку нашому близькому приятелеві Всечеснішому о. Христофорові Войтині, ЧСВВ, який не жалів свого труду і дуже часто відвідував мене в лікарні та заосмотрював Найсвятішими Тайнами.

Сердечну подяку складаємо: 64-му Відділові Союзу Українок Америки і Секції Жінок Лікарів при Українському Лікарському Товаристві за писемні слова потіхи і підтримку мене на дусі і побажання скорого повороту до здоров'я.

Щира подяка Панству д-рові Романові і п-і Олі Гуглевичам за часті відвідування мене, за чудесні квіти, за щире серце, бо не було дня, щоб хоч кілька слів потіхи не приніс мені телефон від них, або таки особиста поява Дорогої Олі.

З глибини серця щира подяка ВПані Ірені Щербанюковій за відвідини мене в лікарні і прекрасні китиці квітів, яких ніколи не забуду.

Велика дяка Панству д-рові Миронові і п-і Олі Кравчукам, а спеціяльно п-і Олі, яка часто заходила до мене з квітами і теплими словами відвертала мою увагу від болю та вщеплювала оптимізм і надію.

Щира подяка Панству Артиміді і Карлові Мареш за численні Богослуження, прегарні цвіти та зворушливі слова потіхи.

Велика дяка п-і докторовій Олі Ґной за квіти, відвідини та слова потіхи від неї і цілої її родини.

Щира подяка Панству Стефанії і Петрові Ушакам за квіти та відвідини.

Велика дяка Пані Марії Плісак за кількаразові відвідини і квіти.

Глибока подяка ближчій і дальшій Рідні, так моїй, як і мого мужа, що розраджувала та емоційно піддержувала мене.

Невимовна вдячність Панству д-рові Юрієві та п-і Вірі Кушнірам та Панству Петрові та Іванні Ганкевичам, що відвідували мене вже вдома, як реконвалісцентку і потішали мене.

Замало тут місця, щоб всім подякувати поіменно за безчисленні листи, телефони і телеграми з побажаннями скорого виздоровлення. Хай Всевишній стократно винагородить всіх Вас і обдарує щирими Божими ласками.

Всім Вам щиру подяку з глибини серця складає

ЗЕНЯ і д-р ОСТАП БАРАН
з ДІТЬМИ і ВНУКАМИ

Сестрицтво ім. св. Ольги
при Українській Православній Катедрі св. Тройці
359 Broome Street, New York, N.Y.

запрошує на

КОНЦЕРТ КОЛЯДОК
і
ЯЛИНКУ для ДІТЕЙ

що відбудеться
після Служби Божої
дня 15-го січня 1978 року.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

UKRAINIAN NEW YEAR

SPONSORED BY

OOCzSU — SUMA

Saturday, January 14th, 1978 at 9:00 p.m.
at Ukrainian Center, Inc.
240 Hope Avenue, Passaic, N.J.
Music by "Tempo" Orchestra

REFRESHMENTS ADM. $6.00, STUDENTS $4.00

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Теми

Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок.
Ціна 7.00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Нема то як „коломийська черепиця"...

„Коли постало питання, де взяти черепицю для Олімпійського селища, архітектори і представники Олімпійського комітету приїхали до Коломиї — у прославлений край гуцульського гончарного мистецтва", — інформує київська „Радянська Україна". До Москви з Коломиї для Олімпійського селища вислано 110,000 штук „доброї старої гуцульської черепиці", яка „захистить від сонця і дощу, обігріє теплом і обвіє хатнім затишком спортсменів усіх континентів", — пише „Радянська Україна".

Українська Православна Парафія
св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж.
836 Lyons Avenue, Irvington, N.J. (201) 372-6962
повідомляє і запрошує Українське Громадянство на

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ КОЛЯДОК і ЩЕДРІВОК

який відбудеться
15-го січня 1978 р., о год. 12-ій дня
в церкві св. Тройці після Богослуження
яке відправить
о. митрат д-р ЮРІЙ ШУМОВСЬКИЙ
в сослуженні
о. протодіякона ВОЛОДИМИРА ПОЛІЩУКА

•

Концерт виконає
ПАРАФІЯЛЬНИЙ ХОР ім. Д. БОРТНЯНСЬКОГО
під диригентурою інж. ДМИТРА ОЛІЙНИКА

•

Після концерту відбудеться
Спільний Святочний Обід — Перекуска
З ХУДОЖНЬОЮ ЧАСТИНОЮ

о. митрат прот. Юрій Шумовський, настоятель
За Пар. Уряд — Борис Процюк, голова
За Сестрицтво св. Покрови — Віра Пасько, голова

Відділ УККА в Гартфорді, Конн.
при співучасті
Відділів УККА Стейту Коннектикат
святочно відзначує **22-го січня 1978 року**
60-річчя Української Національної Революції

ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ
і
СВЯТОЧНИМ БЕНКЕТОМ

В ПРОГРАМІ:
- Оперний співак маестро О. ГОШУЛЯК з Канади;
- Місцевий Хор „ДІБРОВА" під кер. інж. ОЛЕКСАНДРА ПРИШЛЯКА;
- Святочну доповідь виголосить проф. ФРЕНК СИСИН.
- Під час концерту відбудеться ПОКАЗ УКРАЇНСЬКОЇ НОШІ під мистецьким керівництвом п-і ЛЕСІ КРУПИ.

Концерт відбудеться
в Баклі Гай при Ветерсфільд Авеню, о год. **3-ій по пол.**

•

В дальшому продовженні програми відбудеться
в УНДомі — СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ
в якому візьмуть участь губернатор ЕЛЛА ҐРОССО, мейор міста Гартфорду ДЖОРДЖ ЕТЕНСОН й інші представники американського політичного світу.

Початок бенкету о год. 6-ій веч.

Шановні Громадяни! Масовою участю у відзначенні Великих Роковин засвідчуємо нерозривну духову єдність стремлінь Українського Народу за найвищий ідеал Українську Самостійну Соборну Державу.

В глибокому смутку повідомляємо Родину і Приятелів, що 6-го січня 1978 року в Україні, відійшов у Вічність, на 77-му році життя,
наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ

СВ. П.

ПАВЛО КУЛИНИЧ

нар. в с. Мужилів, пов. Підгайці.

В глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
син — ЯРОСЛАВ з дружиною НАТАЛЕЮ і синами: ЗЕНКОМ і ЛЮБКОМ
дочки:
ОЛЬГА КУЛИНИЧ з мужем МИХАЙЛОМ та дітьми ЯРОСЛАВОМ і МАРІЄЮ
АДЕЛЯ ВДОВІЦЬКА з мужем ГРИГОРІЄМ і синами: ЯРОСЛАВОМ і ПАВЛУСЕМ
ВІРА ЩЕРБАТА з мужем ВОЛОДИМИРОМ, дочкою МАРІЄЮ і сином МИРОСЛАВОМ
брати:
ПЕТРО з дружиною в Україні
ВАСИЛЬ з родиною в Україні
ДМИТРО з родиною в Америці
двоюрідна сестра — МАРІЯ КУЛИНИЧ з родиною в Америці
швагрова — АДЕЛЯ ПАВЛОВИЧ з мужем та родиною
Ближча і дальша Родина в Україні, Америці і Канаді

Замість квітів на могили для Друзів по Зброї з Української Галицької Армії:

ЯРЕМЧУК ІВАН, МАКСИМІВ ДМИТРО, КОВАЛЬ ІВАН, ҐОНТАР ВАСИЛЬ, МИРОН ЯРЕМЧУК, ОЛЕКСА МЕРЦАЛО

складає 10.00 на Пресовий Фонд „Свободи".
Нехай пам'ять про Них не загине.

М. ЯРЕМЧУК

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Дорогого МУЖА і ТАТА

бл. п.

БОГДАНА БІДЯКА

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ

в середу, 11-го січня 1978 р.
в МАНАСТИРІ в ҐЛЕН КОВ, о год. 7-ій рано;
в ЦЕРКВІ ЧЕСНОГО ХРЕСТА в АСТОРІЇ, о год. 8-ій рано;
в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, о год. 8-ій рано
(Цю Службу Божу замовила Молода Думка)

в четвер, 12-го січня 1978 року
в ЦЕРКВІ СВ. МИХАЇЛА в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.
(Цю Службу Божу замовила Молода Думка, Йонкерс)

•

В цей день, замість квітів на Його свіжу могилу, складаємо 100.00 дол. на МОЛОДУ ДУМКУ.

Дружина — АННА
Сини — АНДРІЙ і РОМАН

Увага! НЮ БРАНСВІК, БАВНД БРУК, МЕНВІЛЛ й ОКОЛИЦІ! Увага!
33-ій Відділ ООЧСУ *запрошує всіх на*

НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ — МАЛАНКУ

в суботу, 21-го січня 1978 року, о годині 8-ій вечора
в балевій залі VFW, 600 Washington Ave., Manville, N.J.
Оркестра **Богдана Гірняка** Коктейл — 8-8:45

Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій м. Ню Йорку — Відділ УККА

відзначує

в неділю, 29-го січня 1978 року, година 4-та по полудні
в залі Fashion Institute, 225 West 24th Street, New York, N.Y.

60-РІЧЧЯ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ
і
ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

ПРОГРАМА:
- Відкриття — Д-Р АСКОЛЬД ЛОЗИНСЬКИЙ, заступник голови Об'єднаного Комітету;
- Проклямації — губернатора Гю Кері і мейора міста Е. Кача — Д-Р ЮРІЙ ВОЛИНЕЦЬ;
- Святочна промова — АНДРІЙ ШЕВЧЕНКО, студент і член Головної Ради Виховників ОДУМ-у.

На святкування запрошено мейора міста, достойного Едварда Кача.

МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА:
- ХОР ПРОМЕТЕЙ із Філядельфії під дирегентурою маестра МИХАЙЛА ДЛЯБОГИ, акомпаніямент ГАЛЯ МАЗУРОК;
- АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТІВ ОДУМ-у під керівництвом НАТАЛІЇ ПАВЛЕНКО;
- Рецитація — ЛЯРИСА КУКРИЦЬКА-ЛИСНЯК, артистка української сцени і телевізії.

Того ж дня у всіх українських церквах Ню Йорку будуть відправлені

УРОЧИСТІ СЛУЖБИ БОЖІ
в намірені Українського Народу
В церкві св. Юра в Ню Йорку, о год. 12-ій вполудне.

До участи у святкуваннях запрошуємо українські молодечі, комбатантські організації і все українське патріотичне громадянство.

•

Комбатантські, молодечі, жіночі, братські та інші організації просимо прибути із прапорами.

•

НУМЕРОВАНІ КВИТКИ ВСТУПУ В ПЕРЕДПРОДАЖІ: АРКА і ЕКО

З Волі Божої, в неділю, 8-го січня 1978 року, після тяжкої і довгої недуги, на 75 році життя, відійшла у Вічність,
наша Найдорожча МАМА і БАБУСЯ

бл. п.

ОЛЬГА АНТОНІВНА БАЛАЦЕНКО

уроджена ЗАПРУЦЬКА

ПАНАХИДИ — у вівторок, 10-го січня та в середу, 11-го січня 1978 р., о 7-ій год. веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Springfield Ave., Irvington, N.J.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ та ПОХОРОН — в четвер, 12-го січня 1978 р. з церкви св. Тройці, 836 Lyons Ave., Irvington, N.J., на Православний Цвинтар в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Сповіщають прибиті горем —
НОННА — донька
КАТЕРИНА — внучка

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
ПАТРІОТА-СТРАДНИКА

бл. п. БОРИСА МАТУШЕВСЬКОГО

буде відслужена
ПАНАХИДА
в неділю, 15 січня 1978 р., після Сл. Божої
в церкві св. Володимира в Ню Йорку
(Вест 82-га вулиця)

Про молитви просить засмучена
РІДНЯ

•

У світлу пам'ять Дорогого Швагра, складаю пожертву на УВАН 30.00 дол.

А. МАТУШЕВСЬКА

З безмежним болем повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в понеділок, 9-го січня 1978 року, ненадійно, на удар серця, відійшов від нас
наш Невіджалуваний МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

СВ. П.

Інж. РОМАН СТЕПАНЯК

на 66-му році життя.

Народився у Станиславові, Зах. Україна, де скінчив гімназію, з наймолодших літ був членом ОУН і політв'язнем. Ще в гімназійних часах був диригентом хорів м. Станиславова, студентського хору в Бельгії й інших хорах по таборах Німеччини. В Ню Йорку б. диригент „Молодої Думки", хору „Боян" і сумівського хору „Жайворонки", б. голова хору „Думки", рівнож член Гетьманської Організації і Вільного Козацтва, суспільно-громадський діяч.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДИ відбудуться в четвер, 12-го і в п'ятницю, 13-го січня 1978 року, о год. 7-ій веч., в похоронному заведенні Walsh and Labella, 87-13 87th St., Woodhaven, N.Y. (Доїзд сабвеєм J BMT Jamaica Line, стація Forest Pkwy).

ПОХОРОН з того ж похоронного заведення в суботу, 14-го січня 1978 р., о год. 9-ій рянку до української католицької церкви св. Марії в Озон Парку (97-06 87th St., Ozone Park, N.Y.) на цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Тяжким горем прибиті:
дружина — ДАРІЯ
донька — ЛІДА з родиною в Україні
син — ЮРІЙ з дружиною ДАРЛІН і сином МАРКОМ
донька — МАРТА КОКОЛЬСЬКА з мужем РОМАНОМ і донями ЛІДОЮ і ЛЯРИСОЮ
син — ВОЛОДИМИР з дружиною ЛЮБОЮ і донею ВІРОЮ
брати — СЛАВКО і ВОЛОДИМИР з родинами в Україні
Дальша і ближча Родина в Україні, Америці і Канаді

ПЕРШЕ в НЮАРКУ!
Грає дві оркестри:
Б. Гірняка і „Ізмарагд" — Ю. Гірняка

Осередок СУМА в Нюарку, Н. Дж. — *запрошує на*

ТРАДИЦІЙНИЙ МАЛАНЧИН ВЕЧІР і ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ

Субота, 14-го січня 1978 року
Заля УНДому, 140 Prospect Ave., Irvington, N.J.
Столики резервовані і тому просимо своєчасно замовляти особисто в УНДомі або тел. 372-9856 щодня, від год. 7-10 веч.

СПОРТ

Редаґує О. Твардовський

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

З давніх часів люди побачили користь у фізичному вихованні, але як не дивно, сьогодні зустрічаємо людей, які не тільки байдужі до фізичного виховання, а навіть насторожені проти нього. Перша людина мусіла займатися фізичними вправами для цього, щоб існувати. Задля харчування і одягу треба було полювати, але для цього треба було бути сильним, витривалим, справним і швидким. З бігом часу змінювався зміст і напрям фізичних вправ. З приходом племенних війн настала потреба вояків, що повинні були бути вправлені з кіньми і зброєю. Чим дальше розвивалося людство, тим постійніше змінювалися напрями фізичного виховання.

В наших часах технічного проґресу людині приходиться тільки потискати влучники, і електрика та різнорідна машинерія працює для неї.

При всіх перевагах технічного проґресу, він має й іншу сторону медалі. Людина перестала достатньо рухатися. Почалися недуги серцево - судинної системи, товстіння від переїдання і як наслідок передчасне старіння та смертні випадки.

Чим можна запобігти цьому лихові?

Очевидно, тим, що вже набули і заавансували в згаданих недугах, треба вдаватися до лікарів, які будуть лікувати різнорідними лікарствами. Можливо, для цих, що ще в надійному стані лікарі, замість ліків, порекомендують рух, тобто фізичні вправи. Але це не трапляється дуже часто.

Відомо, що свіже повітря, фізичні вправи зберігають людину від передчасного старіння та хворіб. Я, одначе, не хочу, щоб мене зрозуміли неправильно, фізичні вправи та спорт це для здорових людей. Тому перед тим, як займатися фізичною культурою треба звернутися до лікаря для провірки стану свого здоров'я.

І на закінчення ще одна корисна порада. Займатися фізичною культурою ніколи не є запізно, але чим раніше, тим краще. Фізична культура є корисна всім — дітям, дорослим людям, як теж особам похилого віку. Займаючися ф і з и чною культурою, ви збережете здоров'я, молодість та працездатність на довші роки, — ви продовжите своє життя.

Ігор Чупенко
(тренер УСВТ „Ч. Січ")

СПОРТОВІ ВІСТКИ З ДЕТРОЙТУ

І дружина копаного м'яча „Черник" на 11-му місці

Свій сезон І дружина „Черника" розпочала невдало, серією програних, у висліді яких заіснувала загроза випаду до нижчої кляси. Але в кінці травня м. р., провідником дружини став п. Костюк, який зумів реорганізувати склад в показнику табелі гор — друге місце. Однак, нашим футболістам не повезло в грах за аматорську Чашу ЗСА, за яку вони програли вже в першій рунді і цим самим відпали від дальших гор.

Несподіваних успіхів добилася дружина копаного м'яча Української Середньої Школи, що в грах з сильними противниками виборола почесне теж 11-те місце. Опікуном дружини є проф. В. Юрик, тренером Д. Дудун. В складі дружини виступали: Колодчин, Дудун, Мартін, Бугай, Роман і Ігор Кукурби, А. Гриньків, С. Кахній, С. Стасів, Г. Мельник, М. Федорак, М. Лозанівський, З. Чорній, Ю. Капітанець, А. Дутко. Друга дружина під проводом Я. Присяжнюка на усіх 10 дружин опинилася теж на другому місці.

ВІДБИВАНКА

Відбиванкарі наполегливо тренують під вмілим проводом інж. В. Чубатого. Перша дружина розпочала вже сезон і в першій рунді займає позицію лідера. Друга дружина опинилася на ІІІ-му місці.

Обидві жіночі дружини змагаються за кращі місця в своїх турнірах.

Ш А Х И

Шахова ланка під проводом д-ра Лебедовича відбуває свої внутрішні першенства, як теж бере участь в дружинових і індивідуальних змаганнях Детройту і стейту Мічіґену.

ЛЕЩАТАРСЬКА ЛАНКА

Лещатарі „Черника" вже в повнім розгоні сезону, кожного „вікенду" виїжджають на тренінґи, підготовляючися на чергові першенства УСЦАК. Ланковими є С. Сливка і Касків.

В. Гриньків

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Жіноча відбиванкова дружина „Іскра" першуном турніру Профспілок совєтської імперії

В місті Дніпродзержинську в місцевому палаці спорту „Прометей", закінчився турнір найкращих жіночих дружин, так зв. ДСТ профспілок. У висліді триденних гор звання першунок здобули українки з клюбу „Іскра" з м. Ворошиловграду, які у фінальній зустрічі перемогли клюб „Автомобіліст" з м. Ташкенту — 3:1 (8:15. 15:9, 15:9 і 15:15): Найкращими змагунками турніру були вибрані українки — Лідія Осадча з Києва і Євгенія Назаренко з „Іскри" Ворошиловград.

ВЕЛИКІ УСПІХИ УКРАЇНСЬКИХ БОРЦІВ

В Івано - Франківську, кол. Станиславів в новозбудованій спортовій залі „Олімпія" відбувся турнір борців СССР, в якому взяло участь 428 змагуни. Цей турнір, як подає в „Спортивній Газеті" ч. 144, Я. Димов, присвячено кол. партизанському ватажкові Сидорові Артемовичеві Ковпакові. Між іншими згаданий кореспондент з тієї нагоди пригадав читачам „Спортивної Газети" (виходить в накладі понад 300.000 примірників), що в Карпатах з „ковпаківцями" в боях брала участь „горезвісна" дивізія СС „Галичина", так її назвав Димов. Так, як в тодішньому часі І Дивізія Української Національної Армії дали доброго „чуханця" партизанам Ковпака, так в цих змаганнях борців СССР українські спортовці подібно розправилися з борцями з Росії, Москви, Ленінграду і ін. так зв. республік, здобувши шість на усіх десять — перших нагород.

Переможцями вийшли: А. Павлів (Львів), В. Горбунів (Івано - Франківськ, С. Пастернак (Львів), В. Дудар (Тернопіль), В. Кравець (Львів) і В. Александренко (Київ). З 30 нових майстрів признані у висліді цього турніру, 23 це вихованці українських тренерів.

Отже, в цьому турнірі українські спортовці гідно наслідували І Українську Дивізію УНА, що колись громила полчища окупантів, яким тепер присвячують теж спортові змагання.

Полуденок для старших віком у Нюарку

Різна доля припадає людині. Але коли ця доля залежна ще і від історії народу — вона може бути дуже важка. Майже всі орґанізації, члени якої українського роду, включають у свою діяльність допомогу людині: дітям і молоді, студентам, хворим, дорослим, в'язням. Християнська засада, любов ближнього, у різних статутах знайшла свій вияв; а поправді сказати: українське серце ніколи не було замкнене чи байдуже до долі свого брата.

Сьогодні життя змінилося, головно велика зміна для тих, що плекають традицію родини і відчувають відповідальність за старших членів свого роду. Праця, повна напруги, вкоротила не одне життя; можливості заробітку розсіяли родини у великі віддалі від себе. Багато самітних, головно у старшому віці, залишилися пробиватися в житті, що стає все складніше. У цілому світі держави розвинули аґенди допомоги вже непрацюючим громадянам. Та в повені різних приписів, анкет, ходження по установах, людина губиться і не стає їй сили самій собі все полагодити, не враховуючи хворих і фінансово незабезпечених.

От і праця для спеціяльної ділянки, для суспільної опіки. В Окрузі Ню Джерзі, як одну із ділянок своєї праці 75-ий Відділ Союзу Українок Америки в Нюарку, вибрав суспільну службу. Ініціятива належить І в а н ц і Олесницькій, головою Відділу є Ліда Бойко. Почали вони фахово й речево: роздобули фонди, вистаралися домівку, обладнали її і почали урядувати. Офіційне відкриття відбулося 15-го травня м. р. А коли молоді союзянки почали глибше входити у свою працю, вони зустрілися із подібним почином Церковного комітету при церкві св. Івана Хрестителя. Щирість і охота працювати у ділянці допомоги потребуючим, головно старшим віком, виявилася у здоровій думці: злучитися в одну установу: Українське Бюро Суспільної Опіки при церкві св. Івана Хрестителя. У визначених годинах можна прийти до Бюра за порадою, можна попросити полагодити деякі справи; а що найважливіше — самітна людина почує там тепле слово, побачить усміхнене лице, особу, що вислухає жалів і потреб.

Дня 21-го листопада м. р. відбувся полуденок для старших віком у традиції „дня подяки". Шкільна кафетерія відкрила свої двері і учасники гостини увійшли до гарно прибраної в осінні кольори залі. А в кухні метушилися господині, викінчували страви. (Дехто із українських промисловців і купців допоміг датками). За столи засіли 60 осіб. І тут треба згадати, що кожна особа принесла зі собою погоду духа, усміхнене обличчя, виявляла радість із зустрічі у гурті. Відбулася спільна знімка. Із щирим словом звернувся о. парох Кучмяк до присутніх. Всі чотири отці із парохії о. Івана Хрестителя — це приятелі своїх парохіян, вони знайомі з ними, цікавляться кожною особою. Енерґійна голова Бюра Катерина Прове запросила до гостини, а від СУА привітала присутніх голова Окружної Управи Оля Гнатейко. Була теж і несподіванка, бо на квитки, що лежали біля кожного накриття, були дві виграші: кошики овочів (оба кошики виграли два чоловіки). П. Прове показала вбрану в український одяг ляльку, яка і ще інші будуть розіграні на виграші. П. Турчин склав подяку від гостей. Згадав теж і тих, що коло них і темно й вогко й ворожі слова і біль самоти — наших в'язнів, закликаючи молитися за їхню долю, їм бо треба сили й витривалости.

Полуденок відвідали урядовці Міської Суспільної Служби. Напевно вийшли із гарним враженням. Урядові чинники радо працюють із зацікавленими в цій ділянці групами і виплачують гроші, але під умовою, що праця ведена фахово і що є відповідне число учасників.

Бажаючи успіхів Бюрові, 75-му Відділові СУА і Церковному Комітетові, закликаємо мешканців Нюарку і поблизьких місцевостей не минати Бюра; запрошуємо всіх старших віком пань й панів, без різниці до яких п а р о х і й належать, чи до яких організацій. Просимо прийти, подивитися, скористати з порад чи зустрітися у гурті. Адреса Бюра: 715 Санфорд аве., Нюарк, Н. Дж., тел. 371-3254. Урядові години: понеділки й середи від 12-3 год.

Пресова Реф. Окружної Управи

ГОЛОС ІЗ СХІДНЬОГО БЕРЕГА

(Закінчення зі ст. 2-ої)

дінки — може викликати в Західній Европі тільки огиду".

Далі Союз німецьких демократичних комуністів стверджує, що Москва накидає свій режим і устрій іншим країнам і забороняє також німцям шукати національного шляху до соціялізму.

В проголошенні знаходимо порівняння совєтського режиму, який розвинувся під владою Сталіна, з фашизмом:

„Сталінізм не був збоченням, він став системою. Сталінізм і фашизм — це близнята в державно-політичних умовах, виявлені в боротьбі за поширення влади". Цей режим, що діє вже 60 років в СССР і поширений силою зброї на інші країни, Союз німецьких демократичних комуністів засуджує гострими словами:

„Варварство цього устрою в Совєтському Союзі та в многих окупованих країнах східньо-европейських державах вимагало після 1945 року більше людських жертв між комуністами чим фашизм Гітлера і війна".

Тому, — читаємо в проголошенні, — „наша ясна відповідь така: наша прихильність до всіх народів Совєтського Союзу, але з тамошньою панівною клясою, продажною аж до кісток, ми не хочемо мати нічого спільного". Програмові вимоги Союзу німецьких демократичних комуністів такі:

„Проти однопартійної диктатури, котра є диктатурою шайки секретарів і політбюра; проти диктатури пролетаріяту, що є диктатурою бюрократії над пролетаріятом і проти всього народу; за многопартійність, бо свобода — це завжди свобода для інакше думаючих; за незалежний парлямент, створений вільним рішенням виборців; за незалежний найвищий суд, де кожний громадянин може подати скаргу проти зловживання влади; за уряд, незалежний від далеких від життя апаратників центрального комітету; за скасування „демократичного централізму в партії, державі й суспільстві, бо він є проти демократії".

Союз німецьких демократичних комуністів хоче бути в співпраці з соціялістичними партіями в Німеччині, в Европі і в світі.

В проголошенні висловлено надію на еврокомуністичних провідників у Франції, в Еспанії та в Італії. Автори проголошення відмовляються наслідувати рецепти і поради Леніна:

„Ми вважаємо учення Леніна про партію, демократію і державу за негодящу".

Я зробив виписки головних думок із проголошення німецьких демократичних комуністів. Як видно, писали його молоді люди, ідеалістично настроєні і не зовсім ознайомлені з минулим і сучасним в житті народів. Є й непослідовність і з одного боку, відречення від Леніна, що створив партійну диктатуру шляхом терору, але, з другого боку, — слова про „теоретично й політично цілком реформований комунізм, котрий — на думку Леніна, — містить в собі все найкраще, що досі створило людство".

Питання: чи хотів Ленін „реформувати комунізм?" Та ж він уважав свій режим „диктатури, необмеженої ніякими законами, що спирається на фізичне насильство", за найбільше досягнення!

Поза цими недоладностями, можемо привітати появу „Маніфесту німецьких демократичних комуністів". Адже не резолюціями і демонстраціями еміґрантів і не світовою війною буде знищена партійна тиранія на Схід від залізної завіси, а словом і ділом тих людей, що живуть під тим режимом. Слово критики тиранії стане згодом ділом, дуже небезпечним для режиму.

Згадую думку одного бувшого члена комінтерну: — Останній бій буде між бюрократією комуністичного апарату і розчарованими комуністами... Історична пригадка: диктатуру якобінців за французької революції зліквідували розчаровані бувші якобінці 1974 року; диктатуру пуританської партії Кромвелла в Англії зліквідували його прибічники після смерти „лорда-протектора" р. 1659.

Українці Філядельфії...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

катедрі св. Володимира правитиме о год. 10-ій рано того ж дня о. митрат Степан Біляк, протопресвітер Філядельфійський, який при Божій помочі повернув до повного здоров'я по важкій операції.

Представники українських ветеранських, молодечих і суспільно-громадських організацій візьмуть участь з прапорами в торжестенних Літургіях в обидвох катедрах. Служби Божі в наміренні українського народу будуть відслужені також у всіх інших церквах Філядельфії.

Замість традиційної академії, цього року Відділ УККА рішив влаштувати урочистий бенкет і баль таки в день самої річниці проголошення Державної Самостійности й Соборности України, тобто в неділю, 22-го січня 1978. Передбенкетова товариська зустріч розпочнеться о год. 4:30 по пол., а сам бенкет започаткує молитвою Митрополит Йосиф Шмондюк о год. 5:30. Бенкет повинен закінчитися найдалі о год. 8-ій, після чого відбудеться святковий баль, при участі відомої оркестри „Темпо", під мист. керівництвом І. Коваля.

Декляраціі „Незалежности" губернатора Пеннсильванії та посадника Філядельфії прочитають високі урядові достойники. Уривки з Четвертого Універсалу Української Центральної Ради та Актів Соворности відчитають представники українських молодечих організацій.

Святочну промову в українській мові виголосить проф. д-р Михайло Пап, голова Української Американської Асоціяції Університетських Професорів, а в англійській мові д-р Ричард Ганусей, суперінтендент п'ятого дистрикту Шкільної Системи міста Філядельфії. Відома солістка Савой Опери, сопрано Марія Ясінська-Мурована, та один із найвидатніших сучасних українських композиторів, проф. Володимир Грудин, пяніст, виконають мистецьку частину програми.

Не зважаючи на довготивалий серед українського громадянства різдвяно-новорічний сезон святкувань, Імпрезова Комісія Відділу УККА, що її очолюють проф. д-р Наталія Пазуняк й інж. Михайло Нич, пробила всі заходи, щоб святкування роковин 22-го січня 1918 та 1919 рр. випали у Філядельфії якнайкраще і цього року. Саме тому й обрано новий спосіб цих святкувань, що їх українське громадянство прийняло дуже прихильно.

З огляду на необхідність своєчасно устійнити точну скількість учасників у бенкеті, як також для своєчасного зладження листи гостей і розподілу їх при столах, Управа Відділу апелює до всіх українських громадян Філядельфії та околиці, щоб не тільки взяли участь у всіх частинах святкувань, але й щоб зголошували свою участь негайно, найдалі до 16-го січня 1978 включно.

ТАРЗАН, Ч. 7887. Мирні тубільці

Тарзане, падай долів!... Я „почастую" їх кулями!
Відложи той кулемет, Доне!
Мир вашому племені!... Ми потребуємо допомоги для хворої особи!
Ходи до нашого села!
Бачиш! Не казав я тобі, що нема чого боятися?
Чомусь я ще не такий впевнений, як ти!